

Pärnu Rääma Põhikool

Õppekava üldosa

Sisukord

Üldsätted	5
1. jagu	6
Põhihariduse alusväärtused ja eripära	6
Pärnu Rääma Põhikooli visioon	7
Pärnu Rääma Põhikooli missioon	7
Pärnu Rääma Põhikooli eripära	7
2. jagu	7
Õppe- ja kasvatusesmärgid	7
I Pärnu Rääma Põhikooli sihiseade	7
II Üldpädevuste kujundamiseks ja õpikeskkonna loomiseks kavandatud tegevused (viide paragr. 4)	8
III Õpilastes kujundatavad üldpädevused	9
1. Kultuuri- ja väärtuspädevus	9
2. Sotsiaalne ja kodanikupädevus	10
3. Enesemääratluspädevus	11
4. Õpipädevus	12
5. Suhtluspädevus	12
6. Matemaatika, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus	13
7. Ettevõtlikkuspädevus	14
8. Digipädevus	14
3. jagu	15
Õppimise käsitlus ja õppekeskkond	15
I Õppimise käsitlus	15
II Õpikeskkond	16
4. jagu	17
I kooliaste (1.-3. klass)	18
I kooliastmes taotletavad pädevused (Põhikooli riiklik õppekava §7)	18
Õppe ja kasvatuses rõhuasetused I kooliastmes	19
5. jagu	19
II kooliaste (4.-6. klass)	19
II kooliastmes taotletavad pädevused (Põhikooli riiklik õppekava § 9)	19
Õppe ja kasvatuses rõhuasetused II kooliastmes	21
6. jagu	21
III kooliaste (7.-9. klass)	21

III kooliastmes taotletavad pädevused (Põhikooli riiklik õppekava § 11)	21
Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes	23
7. jagu	24
Õppekorraldus	24
Õppekava läbivad teemad	24
Lõimingu põhimõtted koolis	32
Loovtöö/uurimistöö korraldamise põhimõtted koolis	34
Loovtööde läbiviimise kord Pärnu Rääma Põhikoolis	35
Loovtöö koostamise ajakava (https://www.raama.ee/loovtoo)	36
Loovtööpäevik	36
Õppe- ja kasvatuskorralduse alused (Põhikooli riiklik õppekava §15)	37
Sotsiaalne ja vaimne keskkond	38
Füüsiline keskkond	38
Tunnijaotusplaan	39
I kooliastme tunniarv	40
II kooliastme tunniarv	41
III kooliastme tunniarv	41
Traditsioonilised üritused	44
Karjääriõppe ja nõustamise korraldus	47
Liikluskasvatuse ja ohutuse teemade käsitlemine	47
Õpilase juhendamise, õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamise põhimõtted ja korraldus	50
Õpilase individuaalse arengu toetamiseks kohaldatavad erisused	50
Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamine	51
II Koolis töötavad tugispetsialistid:	54
III Õpiabi osutamiseks ja õpilaste ning lapsevanemate nõustamise eesmärgil, koolis toimuvad:	54
8. jagu	55
Hindamine	55
Hindamise eesmärgid	55
Kujundav hindamine	56
Käitumise hindamine	56
Hoolsuse hindamine	57
Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus	58
Valikained	59
Kokkuvõtavad hinded ja järgmise klassi üleviimine	60
Põhikooli lõpetamine	60
9. jagu	61

Kooli õppekava	61
Õpetajate koostöö ja töö planeerimise korraldamine koolis	61
Nõuded õpetaja töökavale	62
Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	62

Lisad:

Ainekavad

Keel ja kirjandus – eesti keel, kirjandus (lisa 1)

Võõrkeeled – A-võõrkeel, B-võõrkeel (lisa 2)

Matemaatika – matemaatika (lisa 3)

Loodusained – loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia (lisa 4)

Sotsiaalsained – inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 5)

Tehnoloogia – tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus (lisa 6)

Kunstiained – muusika, kunst (lisa 7)

Liikumisõpetus – kehaline kasvatus (lisa 8)

Informaatika ainekava (lisa 9)

Uurimistöö alused (lisa 10)

Ettevõtluse ainekava (lisa 11)

Karjääriõpetuse ainekava (lisa 12)

Üldsätted

Pärnu Rääma Põhikooli õppekavas käsitletakse õppimist väljundipõhiselt.

Väljundipõhise õppekava kõrgeim õpiväljund on omandatud üldpädevused, so suutlikkus asjatundlikult, loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida teatud tegevusalal või valdkonnas, perekonnas, tööl, avalikus elus ning olla kultuurikandja.

Põhikooli lõpuks kujunevad üldpädevused on kirjeldatud põhikooli riiklikus õppekavas §4, lõige 4.

Üldpädevused on valdkonna- ja aineteüleised ja nende kujunemise tagamine õpilastele on kõigi koolis töötavate isikute ühine eesmärk.

Õpilasel lastakse demonstreerida õpitulemuste omandatust võimalikult erinevates olukordades, antakse soorituse kohta tagasisidet ning tuuakse välja õpilase tugevaid külgi ning ka vajakajäämisi.

Antakse soovitusi edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpitulemuste omandamist. Kooli õppekavas esitatud õppesisule pühendatakse arvestatav hulk aega, lähenedes õppesisule mitmekesiselt nii, et õpilased õpivad õpitut kasutama erinevates elusituatsioonides.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Määruse reguleerimisala ja ülesehitus

(1) Põhikooli riiklik õppekava (edaspidi riiklik õppekava) kehtestab riigi põhiharidusstandardi. Põhikooli lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas Eesti kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega.

(2) Riiklikku õppekava rakendatakse kõigis Eesti Vabariigi üldhariduskoolides, mis loovad võimaluse põhihariduse omandamiseks, olenemata kooli õiguslikust seisundist, kui seadus ei sätesta teisiti.

(3) Põhikooli kooliastmed on:

- 1) I kooliaste – 1.–3. klass;
- 2) II kooliaste – 4.–6. klass;
- 3) III kooliaste – 7.–9. klass.

(4) Riiklik õppekava koosneb üldosast ja lisadest. Lisades esitatakse ainevaldkondade kavad, valikõppeainete ainekavad ja läbivate teemade kirjeldused.

(5) Ainevaldkonna kavas kirjeldatakse ainevaldkonna rakendamise üldalused ja ainevaldkonna kohustuslike õppeainete ainekavad.

(6) Ainevaldkonnad ja neis kirjeldatavad kohustuslike õppeainete ainekavad on:

- 1) keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus, vene keel, eesti keel teise keelena (lisa 1);
- 2) kehaline kasvatus: kehaline kasvatus (lisa 2);
- 3) kunstained: muusika, kunst (lisa 3);
- 4) loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia (lisa 4);
- 5) matemaatika: matemaatika (lisa 5);
- 6) sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 6);
- 7) tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus (lisa 7);
- 8) võõrkeeled: A-võõrkeel, B-võõrkeel (lisa 8).

(7) Valikõppeained on:

- 1) ettevõtlusõpetus (lisa 9);
- 2) informaatika (lisa 10);

- 3) karjääriõpetus (lisa 11);
- 4) usundiõpetus (lisa 12), mida õpetatakse vaid riiklikus õppekavas esitatud ainekava järgi.
- (8) Lisas 13 esitatakse ainevaldkondade üleste valikõppeainete kavad.
- (8.1) Kool võib rakendada valikõppeainete kavasid, mille ta on ise koostanud ja mis toetavad kooli õppekava eesmärkide saavutamist.
- (9) Õppekava läbivate teemade eesmärgid, oodatavad tulemused ja käsitlemine kooliastmeti esitatakse lisa 14.

2. peatükk

Üldosa

1. jagu Põhihariduse alusväärtused

1. jagu

Põhihariduse alusväärtused ja eripära

Õppe- ja kasvatus eesmärgiks on põhikooli riikliku õppekava §4, lõikes 4 ning §7, §9 ja §11 kooliastmeti kirjeldatud pädevuste ning ainevaldkondade kavades esitatud valdkonnapädevuste kujunemine. Arvestatud on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006 soovitusi, „Võtmepädevuste kohta elukestvas õppes“ sätestatud.

1. Pärnu Rääma Põhikool on avatud ja demokraatlikult juhitud õppeasutus, kus kõigil õpilastel on võrdsed võimalused võimetekohasele ja kvaliteetsele mitmekülgele haridusele kaasaegses ja turvalises õppekeskkonnas. Tugeva põhihariduse omandanud õpilased suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.
2. Koolis toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks, eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks. Erivajadus ei ole meie kooli lõpetajal takistuseks sobiva karjääri planeerimisel.
3. Pärnu Rääma Põhikooli õpilane on terve eluhoiakuga aktiivne õppija, mõtleja ja tegutseja. Kool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks. Koolis tähtsustatakse üldnimlikke väärtusi: ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu.
4. Koolis tähtsustatakse ühiskondlikke väärtusi: vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus.
5. Pärnu Rääma Põhikooli õpilase sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonidele, Euroopa ühiseväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtmisele.
6. Kool toetab iga õpilase individuaalset arengut, tagades põhikooli õpilasele eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ja arendava õppe-keskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpiotsustusi, eneserefleksiooni ja kriitilist mõtlemisvõimet.
7. Põhikooli lõpetajal on kujunenud põhilised väärtushoiakud ning õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. On loodud alus tunda

end eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena. Õpilane suhtub sallivalt ja avatult maailma ning inimeste mitmekesisusse.

8. Põhikooli lõpetajad on jõudnud selgusele oma huvides, võimetes ning on valmis õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.

9. Põhikooli lõpetajal on kindel arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

10. Õpetuses ning kasvatuses pööratakse erilist tähelepanu eesti keele õppele, kuna tulenevalt põhikooli riikliku õppekava §3 lõikest 7, seisab Eesti kool eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest.

Alusväärtusi toetavad järgnevad Pärnu Rääma Põhikooli põhiväärtused

- Võimetekohane ja motiveeritud õppimine
- Huvide ja võimete mitmekülgne arendamine
- Isamaalisus ja kodanikukasvatus
- Kooli traditsioonide hoidmine ja jätkamine
- Koostöö kodu ja kooli vahel
- Lugupidav ja hooliv suhtumine kaasinimestesse ning keskkonda

Pärnu Rääma Põhikooli visioon

Rääma põhikool on innovaatiline ettevõtlikkust ning pärimuskultuuri edendav kool, kus on isiksust arendav, koostööd soosiv ja turvaline õpikeskkond, mis kujundab õpilaste õpimotivatsiooni ja võimaldab omandada mitmekülgset haridust.

Pärnu Rääma Põhikooli missioon

Olla õpilaste mitmekülgset ja võimetekohast arengut toetav kool, mis aitab kujuneda haritud inimeseks ja täisväärtuslikuks ühiskonna liikmeks, kes tuleb toime edasiste õpingute ja oma eluga.

Pärnu Rääma Põhikooli eripära

Koolil on pärimuskultuuri ning ettevõtlikkuse suund.

KiVa ja Liikuma Kutsuv Kool.

Koolis edendatakse innovatsiooni ja innovaatilisi õppemeetodeid.

Õppe kavandamine ja korraldamine keskendub õpilase praktiliste oskuste kujundamisele ja toetamisele kõikides üldpädevustes.

Rakendatakse kaasava hariduse põhimõtteid. Toimivad tugisüsteemid ning HEV õpikeskus.

2. jagu

Õppe- ja kasvatusesmärgid

I Pärnu Rääma Põhikooli sihiseade

Põhieesmärk – tagada kooli õppetaseme vastavus riiklikus õppekavas kehtestatud nõuetele.

Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne.

1. Pärnu Rääma Põhikool tagab kõigile õpilastele võrdsed võimalused võimetekohaseks ja kvaliteetseks hariduseks. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgeteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.
2. Koolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine. Pärnu Rääma Põhikooli õpilane on terve eluhoiakuga aktiivne õppija, mõtleja ja tegutseja.
3. Kool tagab õpilasele eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ja arendava õpikeskkonna, mis toetab tema õpihimu ja õpioskusi, eneserefleksiooni ja kriitilist mõtlemisvõimet, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist. Pärnu Rääma Põhikoolis on tagatud õpilaste koolikohustuse täitmine. Meie kooli õpilane tahab kooli tulla ja siin õppida.
4. Kool on avatud ja demokraatlikult juhitud õppeasutus, kus kindlustatakse õpilaste põhiliste väärtushoiakute kujunemine. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Koolis luuakse alus enesemääratlemisele isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes on eneseteadlik ning suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.
5. Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis. Pärnu Rääma Põhikooli lõpetaja oskab teha järeldusi ettevõtlikkuse, jätkusuutlikkuse ja teabekeskonna rakendamise vajalikkuse kohta.
6. Koolis toimub teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine kogu kooli õppe- ja kasvatustsükli, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena. Pärnu Rääma Põhikooli lõpetaja saab igakülgse ja põhjalike teadmiste ja vilumuste pagasi, et oleks tagatud tema tulevane hea käekäik ja edu oma haridustee jätkamisel.
7. Koolis väärtustatakse oma ja teiste kultuuride pärandit ning eripära. Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse erilist tähelepanu õpetuses ning kasvatuses eesti keele õppele. Pärnu Rääma Põhikooli õpilane on huvitatud teadmiste ja oskuste omandamisest talle omases kultuurikeskkonnas.

Põhikooli lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega: õpilasel, kes lõpetab põhikooli, on teadmised õppeainete valdkondade faktide, põhimõtete, protsesside ja üldiste mõistete kohta, kognitiivsed ja praktilised oskused ülesannete täitmiseks ja probleemide lahendamiseks, valides ja rakendades erinevaid meetodeid, töövahendeid, materjale ja teavet, ning suutlikkus vastutada õppeülesannete täitmise eest, kohandada probleemide lahendamisel enda käitumist vastavalt olukorrale.

II Üldpädevuste kujundamiseks ja õpikeskkonna loomiseks kavandatud tegevused (viide paragr. 4)

Õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida.

Pädevused jagunevad üld-, valdkonna- ja kooliastmetes taotletavateks pädevusteks.

Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

§ 4. Pädevused

- (1) Riikliku õppekava tähenduses on pädevus teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.
- (2) Riiklikus õppekavas eristatakse üldpädevusi, valdkonnapädevusi ja kooliastmetes taotletavaid pädevusi. Pädevuste kujundamist kirjeldatakse kooli õppekavas.
- (3) Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.
- (4) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.
- (5) Kooliastmetes taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandamise kaudu.
- (6) Ainekavades esitatakse õpitulemused, mis toetavad kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute saavutamist ning valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakute saavutatuse kohta antakse õpilasele kirjeldavat tagasisidet kooli määratud viisil.

III Õpilastes kujundatavad üldpädevused

(Põhikooli riiklik õppekava §4, lg 4)

1. Kultuuri- ja väärtuspädevus

Õpilane on suuteline:

- 1) hindama inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast;
- 2) teadvustama oma väärtushinnanguid;
- 3) tajuma ja väärtustama oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdisaegse kultuurisündmustega;
- 4) väärtustama erinevate inimeste loomingut ning kujundama endas ilumeelt.

Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele

- Alusväärtused on igapäevaselt kõigile kättesaadavad, neid järgitakse tegevuste kavandamisel ning erinevaid töövorme kasutades arutatakse õpilastega alusväärtuste üle.
- Õpetajad arutavad tundides õpilastele eakohaselt päevakajalisi sündmusi või ühiskonnas ja maailmas esiplaanil olevaid aktuaalseid küsimusi. Arutelusid läbi viies käsitleb õpetaja mingi sündmuse, nähtuse või seisukoha erinevaid tahke, demonstreerides teatud mõtteviisi: igal nähtusel on mitu põhjendust, igal sündmusel on vähemalt mitu tõlgendust, igal seisukohal on vähemalt üks vastand seisukoht.
- Koolis keskendutakse teiste loomingut väärtustamisele eelkõige õpilaste suutlikkuse kujundamise kaudu vältida plagiaati kirjalike tööde koostamisel. Korrekse viitamissüsteemi kasutamist kirjalikes töödes jälgivad kõik õpetajad esimesest kooliastmest alates.

- Koolis kujundatakse õpilaste ilumeelt ühelt poolt koolis valitseva esteetilise õppe-keskkonna kaudu, teisalt jälgitakse põhimõtet: esitatavad kirjalikud tööd peavad alati olema korrektselt ja esteetiliselt vormistatud.

Kultuuri ja väärtuspädevuste kujunemine protsessis

- Koolikontserdid
- Koolisisesed kunsti- ja käsitöönäitused
- Näitlemine, etlemine, rollimängud, väitlemine
- Klasside ühised teatrikülastused
- Kultuuritegelaste loengud
- Pärimuskultuur
- Keskkonnateadlikkuse tõstmine
- Loovtööd ja uurimistööd
- Ainevaldkondade kuud
- Osalemine laulu- ja tantsupidudel
- Erinevaid rahvusi ja kultuure tutvustavad üritused
- Kooli huviringid, aineringid
- Osalemine KiVa ja Liikuma Kutsuva Kooli projektides
- Eesti rahvakalendri ja rahvusvaheliste tähtpäevade tähistamine

2. Sotsiaalne ja kodanikupädevus

Õpilane on suuteline:

- 1) ennast teostama, toimima aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetama ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust;
- 2) järgima ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid;
- 3) tegema koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides, aktsepteerima inimeste erinevusi ning arvestama nendega.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele

- Vastutustunde kujundamine toimub koolis eelkõige kokkulepete sõlmimise ja kokkulepetest kinnipidamise jälgimise teel. Kokkulepete saavutamine tähendab osapoolte ärakuulamist ja teineteisega arvestamist (selle mõistmist, kas kokkulepet on võimalik täita) ning kõigi osapoolte nõustumist. Oluline roll on selle juures õpetajatel asjakohases suhtlemises, kannatlikkusel asju läbi rääkida ning järjekindluses kokkulepetest kinnipidamist jälgida.
- Demokraatliku mõtteviisi kujundamine õpilastes toimub igapäevase õppe- ja kasvatusprotsessi korralduse kaudu. Õppeprotsessi kavandamine on avalik, st õpilased peavad trimestri või kursuse alguses teadma, mida õpitakse, millised on oodatavad õpitulemused, kuidas toimub hindamine ning millised on hindamiskriteeriumid. Kõik muutused õppeprotsessi käigus arutatakse õpilastega läbi. Välistatud on ootamatud kokkuvõtvad hindamised.
- Õpilased on õppeprotsessis partnerid, õpetajad küsivad kursuse, trimestri, õppe-teema lõpus tagasisidet õppeprotsessi läbiviimise kohta.

- Kehtestatud reeglite järgimisel näitavad õpetajad õpilastele ise eeskuju. Õpilastelt ei nõuta reeglite täitmist, mida õpetaja ise ei täida. Näiteks, kuna õpilastelt nõutakse täpsust tundi tulekul, siis tundi ei hiline ka õpetajad.
- Eraldi tähelepanu pööratakse kõikides õppeainetes õpilaste koostööoskuste arendamisele meeskonnas töötamisel. Kui õpetaja on planeerinud õppemeetodina kasutada rühmatööd, siis peale selle läbiviimist järgneb peale rühmatöö tulemuste arutelu ka arutelu rühma kui meeskonna toimimise teemal ning tehakse järeldused edaspidiseks.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujunemine protsessis

- Kõigil õpilastel on võimalik soovi korral korraldada koolis üritusi
- Osalemine lipupäeval, Eesti Vabariigi sünnipäeva paraadil
- Vabariigi aastapäeva tähistamine koolis
- Kodanikupäeva tähistamine
- Külalisesinejad erinevatest valdkondadest
- Pärimuskultuur
- Keskkonnateadlikkuse tõstmine
- Loovtööd ja uurimistööd
- Erinevate ainevaldkondade kuud
- Koolis tegutseb aktiivne õpilasesindus
- Õpilaste helkuriaktsioon
- Maailmakoristuspäev
- Eesti rahvakalendri ja rahvusvaheliste tähtpäevade tähistamine

3. Enesemääratluspädevus

Õpilane suudab:

- 1) mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi;
- 2) järgida terveid eluviise;
- 3) lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid probleeme;
- 4) lahendada inimsuhetes tekkivaid probleeme.

Enesemääratluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele

- Kõikides õppeainetes kasutatakse kujundava hindamise raames õpilaste enesehindamist, mille käigus õpilased õpivad määratlema enda tugevaid ja nõrku külgi ning kavandamaarendustegevusi.
- Õpilastega läbiviidavad arenguvestlused põhinevad õpilaste eneseanalüüsil, mille aluseks on õpimapp. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet õpetajalt ja kaasõpilastelt.
- Kõikide õpilaste poolt koostatud kirjalikud tööd peavad sisaldama kirjalikku tagasisidet soorituse tugevuste ja nõrkuste kohta. Tagasisidet võib saada eelnevalt teadaolevate kindlate kriteeriumite põhjal õpetajalt, kaaslastelt või ka eneseanalüüsi korras.

Enesemääratluspädevuste kujunemine protsessis

- Euroopa Spordinädal
- Kooli spordipäevad
- Pärnu linna HEV-õpilastele koostööpäeva korraldamine

- Muinsuskaitsemäng
- Osalemine Pärnumaa Õpilasmalevas
- Koolis tegutsevad erinevad huviringid

4. Õpipädevus

Õpilane on suuteline:

- 1) organiseerima õpikeskkonda individuaalselt ja rühmas, hankima õppimiseks vajaminevat teavet;
- 2) planeerima õppimist ning seda plaani järgima;
- 3) kasutama õpitut, sealhulgas õpioskusi ja strateegiaid erinevates kontekstides ning probleeme lahendades;
- 4) analüüsima enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi.

Õpipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele

- Kõikides õppeainetes keskendutakse ühe olulisema õpipädevuse komponendi, funktsionaalse lugemisoskuse arendamisele. Eelkõige kujundatakse õpilastel oskusi leida informatsiooni teatmeteostest ja internetist. Õpikuid käsitletakse koolis ühe teatmeteose liigina. Järgitakse põhimõtet, et õpitulemuste saavutatuse kontrollimisel võivad õpilased, sõltuvalt õpitulemusest, kasutada vajalikke abimaterjale või -vahendeid.
- Õpiraskuste esinemisel koostatakse esmase õpiabi meetmena õpilase ja õpetaja koostöös õpilasele kirjalik individuaalne arenguplaan raskustest ülesaamiseks. Individuaalne arenguplaan on õpilase ja õpetaja vabatahtlik kokkulepe ja on suunatud õpetaja konsultatsioonija tulemuslikumaks ärakasutamiseks.

Õpipädevuste kujunemine protsessis

- Karjääriõpe
- Ettevõtlusõpetus
- Pärimuskultuur
- Keskkonnateadlikkuse tõstmine
- Ainevaldkondade kuud
- Loov- ning uurimistööd
- Õpilase eneseanalüüs, arenguestlus
- Rahuloluküsitlused õpilastele
- Õppekäigud ning tunnid muuseumides, Pernova keskkonnahariduskeskuses
- Erinevad õppereisid, teatrikülastused ja näitused

5. Suhtluspädevus

Õpilane on suuteline:

- 1) ennast selgelt ja asjakohaselt väljendama, arvestama erinevate olukordadega ja suhtluspartneritega, esitama ning põhjendama oma seisukohti;

- 2) lugema ning mõistma teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust;
- 3) kirjutama eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili;
- 4) väärtustama õigekeelsust ning väljendusrikast keelt.

Suhtluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele

- Kõikides klassiruumides ja õppetundides on võimalik kasutada „Eesti õigekeelsussõnaraamatut“ ja „Võõrsõnade leksikoni“. Õpetajad suunavad õpilasi neid järjekindlat kasutama.
- Eraldi tähelepanu pööratakse õpilaste esinemisalase pädevuse kujunemisele. Järgitakse kahte peamist printsiipi: esinemine klassi ees on õpilasele vabatahtlik ja õpilane peab saama enne esinemist õpetajapoolset juhendamist ning peale esinemist personaalset tagasisidet. See, kas õpilased on valmis vabatahtlikult klassi ees esinema, sõltub eelkõige sellest, millise vaimse ja sotsiaalse õppe-keskkonna õpetaja on suutnud luua. Õpilasi ei tohi panna vastu nende tahtmist esinemissituatsiooni, vaid neid tuleb juhendada ja toetada nii, et nad on valmis ise esinema.
- Õpilastel kujundatakse oskused anda kaasõpilastele konstruktiivset kirjalikku ja suulist tagasisidet. Tagasiside andmine toimub õpetaja juhendamisel, mille käigus järgitakse konstruktiivse tagasiside andmise reegleid.

Suhtluspädevuste kujunemine protsessis

- Õpilastele antakse koolis võimalus avalikult esineda: aktused, koolikontserdid, ürituste juhiks olemine
- KiVa ja Liikuma Kutsuva Kooli projektid
- Loovtööde ja uurimistööde esitlused
- Referaatide ettekandmine
- Projektipäevad

6. Matemaatika, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus

Õpilane on suuteline:

- 1) kasutama matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid;
- 2) lahendama erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades;
- 3) kirjeldama ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil;
- 4) tegema tõenduspõhiseid otsuseid;
- 5) mõistma loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ning piiranguid;
- 6) kasutama uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.

Matemaatiliste, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele

- Kõikides ainetes pööratakse tähelepanu matemaatiliste, loodusteaduste ja tehnoloogiliste esitusviiside kasutamisele oma aines. Eraldi pööravad kõik õpetajad tähelepanu oma aine ja õpilaste vanusest tulenevalt andmetöötamise erinevatele meetoditele.
- Kõikides ainetes pööratakse tähelepanu õppeaines sisemiste seoste nägemisele ja esiletoomisele.

Matemaatiliste, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevuse kujundamisel kujunemine protsessis

- Reaalainete kuud

- Looduse kool
- Robootika ja programmeerimine
- Pernoova haridusprogrammid
- KIK projektid
- HK Unicorn Squad
- Käsitöö- ja kodundusring
- Pärimuskultuur
- Keskkonnateadlikkuse tõstmine

7. Ettevõtlikkuspädevus

Suutlikkus:

- 1) luua ideid ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades;
- 2) näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi;
- 3) seada eesmärgid ja neid ellu viia;
- 4) korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest;
- 5) reageerida paindlikult muutustele, võtta arukaid riske ning rakendada finantskirjaoskust.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele

- Tundides kasutatakse kogemusõppet põhinevaid aktiivõppe meetodeid, mis võimaldavad erinevates olukordades ennast proovile panna ja õpitud teadmisi ja oskusi rakendada.
- Tunnivälised üritused kavandatakse projekti põhisena, kuhu kaasatakse õpilased ning **järgitakse kõiki projektijuhtimise reegleid.**

Ettevõtlikkuspädevuste kujunemine protsessis

- Osalemine haridusprogrammis Ettevõtlik kool
- Õpilaslaidad
- Koolisisene Playback
- Ettevõtete külastused
- Julgustame õpilasi tegema vabatahtlikku tööd
- Loengud ettevõtluse ja ettevõtlikkuse teemal
- Rahatarkuse teadlikkuse tõstmine, Cashy investeerimismäng
- Künnapajaht, patareide ja vanapaberite kogumine
- Ettevõtlikud nutimunad
- Üleriigiline nutiviktoriin “Nutt tuleb peale”
- Koolidevaheline võistlus “Huvitav teadus”

8. Digipädevus

Suutlikkus:

- 1) kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes;
- 2) leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust;
- 3) osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel;

- 4) kasutada problemlahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades;
- 5) olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti, järgida digikeskkonnas samu moraalil- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäeva elus.

Digipädevuste kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele

- Õpetaja loal kasutatakse tundides nutivahendit, et rakendada õpitud teadmisi ja oskusi.
- Pööratakse tähelepanu õpilaste koostöö oskuste arendamisele ning järelduste tegemise oskusele/vajalikkusele.

Digipädevuste kujunemine protsessis

- Õpilased osalevad koolisisestes ning ülelinnalistes nutiettevõtmistes;
- E-turvalisuse toetamine;
- ühisüritused teiste koolidega (linnas, maakonnas, üle-eestiliselt);
- uute rakenduste ja mängude katsetamine;
- üleriigiline nutiviktoriin “Nutt tuleb peale”;
- innovaatiliste rakenduste ja keskkondade kasutamine ainetundides;
- IT- ja nutivahendite konkurssidel osalemine
- elukestva õppe toetamine läbi veebipõhise õppetöö;
- haridustehnoloogilised sisekoolitused koostöö ja eneseanalüüsi arendamiseks;
- programmeerimine ja robotika ainetundides ja huviringides;
- digilahenduste kasutamine õppetöös;
- nutiveebi kasutamine (<http://nutiraama.weebly.com/>);
- Facebook'i kasutaja Rääma Nutiajud

3. jagu

Õppimise käsitlus ja õppekeskkond

I Õppimise käsitlus

(Põhikooli riiklik õppekava §5)

1. Õppekavas käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. See tähendab vajalike teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja –hinnangute omandamist, mis aitavad kaasa igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikusel toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga.
2. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks.
3. Õpikeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihispärase õppe- ja kasvatustegevusega. Õpikeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimuvad mõjutused.
4. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslasti ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima.

5. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele kogemustele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendab uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutades, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus.
6. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.
7. Õpetamist mõistetakse kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu on tal võimalik omandada kavandatud õpitulemused.
8. Kasvatust mõistetakse kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd.
9. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupäraselt soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukonnas ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarendamiseks.
10. Õpet kavandades ja ellu viies (Põhikooli riiklik õppekava §5 lg 4):
 - arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, tervise seisundit, huvi ja kogemusi;
 - arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
 - erinevatest kultuurivaldkondadest võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi;
 - kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistöid ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
 - luuakse võimalusi õppimiseks ja toimetulemiseks erinevates suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane, õpilane-lapsevanem-õpetaja);
 - kasutatakse kaasaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
 - kasutatakse kooli õppekavas kirjeldatud hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
 - kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutusastmega õppida, arvestades sealjuures igäihe individuaalsust.
11. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikult lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekavas arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.
12. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õpikeskkonda viisil, mis võimaldab õppeainete üle käsitlust.

II Õpikeskkond

(Põhikooli riiklik õppekava §6)

1. Õpikeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja

aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

2. Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

3. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

1) osaleb kogu koolipere;

2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osaliste vahel;

3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;

4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;

5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;

6) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;

7) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;

8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka kaaslastega;

9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;

10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;

11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;

12) korraldatakse koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

4. Füüsilist keskkonda kujundades jälgib põhikool, et:

1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;

2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;

3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;

4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;

5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;

6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

5. Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume ning virtuaalses õppekeskkonnas, tagades õpilaste vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervisekaitse.

4. jagu

I kooliaste (1.-3. klass)

I kooliastmes taotletavad pädevused (Põhikooli riiklik õppekava §7)

Esimese klassi lõpus õpilane

1. Teab kooli ja klassi kodukorda, teab, et ei tohi kedagi kiusata ja narrida.
2. Tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest.
3. Teab oma rahvuslikku kuuluvust.
4. Oskab päevakava järgida.
5. Suudab tekstist leida tegelasi ja tegevusi ning seda suuliselt esitada.
6. Arvutab 1-10 piires, oskab kasutada joonlauda.
7. Käitub loodust hoidvalt, oskab looduses käituda.
8. Oskab esemeid vaadelda ning neid ühe kahe tunnuse abil rühmitada.
9. Oskab kodus kasutada lihtsamaid tehnilisi seadmeid.
10. Tunneb Eesti riigi sümboleid.
11. Tunneb rõõmu liikumisest ja loovast tegevusest.
12. Oskab hoida korda ja puhtust.
13. Teab ohutu liikumise reegleid.
14. Teab, kelle poole pöörduda abi saamiseks.

Teise klassi lõpus õpilane

1. Peab lugu oma perekonnast ja oma klassist, teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, püüab kaaslast kuulata.
2. Tahab õppida ja oskab õppida üksi ning koos teistega; jaotab aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel.
3. Oskab koostada päevakava.
4. Suudab tekstist leida andmeid, termineid ja sündmusi ning neid suuliselt esitada.
5. Arvutab 100 piires, oskab kasutada mõõtühikuid eakohaseid ülesandeid lahendades
6. Osaleb loodust hoidvates projektides (RMK).
7. Oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi kirjeldada, oskab kasutada lihtsat plaani, tabelit ja diagrammi.
8. Oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme.
9. Austab oma kodupaika ning tunneb selle sümboleid.
10. Oskab ilu märgata, tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest.
11. Hoolitseb oma välimuse ja tervise eest.
12. Oskab ohutult liigelda ja vältida ohtlikke olukordi.
13. Teab kelle poole pöörduda erinevate probleemidega.

Kolmanda klassi lõpus õpilane

1. Peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada.
2. Tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel.
3. Teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt.
4. Oskab end häälestada ülesandega toime tulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida.
5. Suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi,

tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada.

6. Mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase.

7. Arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades.

8. Käitub loodust hoidvalt; osaleb loodust hoidvates projektides (RMK).

9. Oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda.

10. Oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid.

11. Austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid.

12. Oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest.

13. Hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve.

14. Oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda.

15. Teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema.

Õppe ja kasvatuses rõhuasetused I kooliastmes

(Põhikooli riiklik õppekava § 8)

1. Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuses põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega.

2. Esimeses kooliastmes keskendutakse:

1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;

2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisse;

3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;

4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;

5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;

6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

3. Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

4. Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

5. jagu

II kooliaste (4.-6. klass)

II kooliastmes taotletavad pädevused (Põhikooli riiklik õppekava § 9)

Neljanda klassi lõpus õpilane

1. Mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana ja õpilasena ja peab kinni kokkulepetest.

2. Oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid.

3. Väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas.
4. Oskab oma tegevust kavandada ning oma eksimusi näha ja tunnistada.
5. Oskab oma arvamust väljendada ning püüab selgusele jõuda oma huvides.
6. Oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, oskab luua eakohasel tasemel suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet.
7. Tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades.
8. On omandanud naturaalarvudega arvutamise- ja mõõtmisoskuse, oskab juhendamise abil lahendada ülesandeid erinevatest eluvaldkondadest.
9. Oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest.
10. Oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina.
11. Oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet.
12. Tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib oma kooli põhiväärtuste norme.
13. Suudab end kunstivahendite abil väljendada.
14. On teadlik tervislikest eluviisidest.

Viienda klassi lõpus õpilane

1. Mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena, on usaldusväärne.
2. Oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele.
3. Mõistab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning kompromisside vajalikkust.
4. Oskab oma tegevust kavandada ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida.
5. Oskab oma arvamust väljendada ning põhjendada,
6. Oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid suulisi ja kirjalikke tekste.
7. Tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad lihtsat infovahetust tuttavatel teemadel.
8. On omandanud arvutamise- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades.
9. Teab säästvast eluviisist, i, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest.
10. Oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab juhendamisel arvutiga vormistada tekste.
11. Oskab hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda kasutada ja edastada.
12. Tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme.
13. Peab lugu kunstiloomingust ning suudab end kunstivahendite abil väljendada.
14. On teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest.
15. On leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust erinevatest elukutsetest.

Kuuenda klassi lõpus õpilane

1. Hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest.
2. Oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest.
3. Väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust.
4. Oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida.

5. Oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides.
6. Oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet.
7. Tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel.
8. On kindlalt omandanud arvutamise- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades.
9. Väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest.
10. Oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste.
11. Oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel.
12. Tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme.
13. Väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada.
14. Väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest.
15. On leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

Õppe ja kasvatuses rõhuasetused II kooliastmes

(Põhikooli riiklik õppekava §10)

1. Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuses põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmis- ja tegevusvaldkondade vastu.

Teises kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitud praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
 - 2) huvitegevuse võimaluste pakkumisele;
 - 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
 - 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
2. Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitud praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

6. jagu

III kooliaste (7.-9. klass)

III kooliastmes taotletavad pädevused (Põhikooli riiklik õppekava § 11)

Seitsmenda klassi lõpus õpilane

1. Tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid.
2. Tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri.
3. On teadmishimuline, oskab õppida ja tunneb huvi edasiõppimisvõimaluste vastu.
4. On ettevõtlik, usub iseendasse, seab endale eesmärged ja tegutseb nende nimel, juhib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest.

5. Väljendab end kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt, arvestades olukorda ja suhtluspartnereid, tunneb õigekirjareegleid, mõistab ja tõlgendab eakohaselt erinevaid tekste.
6. Valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda suuliselt ja kirjalikult ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste.
7. Suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad loogilist ja ruumilist mõtlemist ning saab hakkama valemite, mudelite, skeemide, graafikute kasutamisega. Mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes.
9. Esitab loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda.
10. Toimetab IKT vahenditega õppetöös ja igapäevaelus.
11. On aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli arengust.
12. Väljendab ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist.
13. Väärtustab tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne.
14. Mõtleb süsteemselt ja loovalt, on avatud enesearendamisele.

Kaheksanda klassi lõpus õpilane

1. Tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse.
2. Tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest.
3. On teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu.
4. On ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest.
5. Suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid.
6. Valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste.
7. Suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõtte-meetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist.
8. Mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab loodust ja keskkonda säästes.
9. Oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti.
10. Suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt kasutada.
11. On aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha arengust.
12. Suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist.
13. Väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne.
14. Mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

Üheksanda klassi lõpus õpilane

1. Tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlblus põhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.
2. Tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt.
3. On teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral

asjakohast nõu.

4. On ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärged ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest.
5. Suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid.
6. Valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste.
7. Suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõtte-meetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist.
8. Mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes.
9. Oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi.
10. Suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada.
11. On aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust.
12. Suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist.
13. Väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne.
14. Mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

Õppe ja kasvatuses rõhuasetused III kooliastmes

(Põhikooli riiklik õppekava §12)

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuses põhitähtsaks aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidel ja võimetele vastavat õpiteed valida.

Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- 3) erinevate õpistrateegiatega teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- 5) õpilaste erivõimete ja huvidel arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

Pärnu Rääma Põhikooli lõpetaja on

1. Isiksus, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid. Omab adekvaatset enesehinnangut ja oskab endale seada eesmärged ning neid süsteemselt ellu viia.
2. Meie kooli lõpetanud õpilased on kujunenud sotsiaalselt aktiivseteks, vastutustundlikeks ja keskkonnateadlikeks inimesteks, kes hoiavad ja kaitsevad keskkonda ning mõistavad inimeste ja teda ümbritseva keskkonna vastastikust seost. Kooli lõpetaja oskab end teadvustada tarbijana ning toimida keskkonda säästvalt.

3. Meie kooli õpilased on kujunenud aktiivseteks ning vastutustundlikeks kogukonna- ja ühiskonna liikmeteks, kes väärtustavad ühiselu demokraatlikku korraldust, koostööd ning kodanikualgatuse tähtsust, tunnevad end ühiskonnaliikmetena ning toetuvad oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.
4. Meie kooli lõpetanud õpilased mõistavad kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel. Neil on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ning nad väärtustavad oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt sallivad ja koostööaltid. Seisavad eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest.
5. Meie kooli õpilased on kujunenud teabeteadlikeks inimesteks, kes tajuvad ja teadvustavad ümbritsevat teabekeskonda, suudavad seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi. Oskavad valida sobiva suhtlusviisi olenevalt olukorrast.
6. Meie kooli õpilased tulevad toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.
7. Pärnu Rääma Põhikooli lõpetajad on kujunenud vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveteks ühiskonnaliikmeteks, kes on võimelised järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele. Oskavad käituda ohutult liiklus-, tule-, veeohu ja teiste keskkonnast tulenevate ohtude puhul ning otsida vajaduse korral abi.
8. Pärnu Rääma Põhikooli õpilased suhtuvad sallivalt ja lugupidavalt erinevatesse inimestesse, nad on kujunenud kõlbliselt arenenud inimesteks, kes tunnevad ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgivad neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkuvad vajaduse korral oma võimaluste piires.

7. jagu

Õppekorraldus

Õppekava läbivad teemad

(Põhikooli riiklik õppekava §14, lõige 1 ja 2)

1. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted koolis.

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

2. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikus – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälisest õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

3. Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on (Põhikooli riiklik õppekava §14 lõige 3; lisa 13):

1) “Elukestev õpe ja karjääri kujundamine”

Läbiva teema “Elukestev õpe ja karjääri kujundamine” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid;

Õpilast suunatakse:

- teadvustama oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning kutseplaanide konkreetsemaks muutumisele;
- arendama oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisoskusi ning teabega ümberkäimise oskusi;
- arendama oskust seada endale eesmärgid ning tegutseda neid ellu viies süsteemselt;
- kujundama valmisolekut elukestvalt õppida ja kutseotsuseid teha ning tundma haridus- ja koolitusvõimalusi;
- tutvuma erinevate ametite ja elukutsetega, nende arenguga minevikus ja tulevikus, tundma õppima töösuhteid reguleerivaid õigusakte ning kodukoha majanduskeskkonda.

Läbiva teema käsitlemine I kooliastmes aitab õpilasel kujundada positiivset hoiakut õppimisse ning toetab esmaste õpioskuste omandamist. Mänguliste tegevuste abil aidatakse õpilasel kujundada ning õppida tundma ennast ja lähiümbruse töömaailma, tuginedes õpilase kogemustele igapäevaelust. Õpilasele tutvustatakse erinevaid tegevusalasid ja ameteid, nende olulisust ning omavahelisi seoseid.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes keskendub õpilase sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele. Eesmärk on aidata õpilasel kujundada põhilisi õpioskusi, empaatiavõimet ning suhtlemis- ja enesekontrollioskusi. Õpilasele tutvustatakse erinevaid elukutseid ja töid ning nende seost inimeste individuaalsete eelduste ja huvidega.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub õpilase võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamisele, õpioskuste arendamisele ning esmaste kutsevalikutega seostamisele. Õpilasi juhatakse mõtlema oma võimalikele tulevastele tegevusvaldkondadele ning arutlema, millised eeldused ja võimalused on neil olemas, et oma soove ellu viia. Tähtis on käsitleda töö ja kutsega seotud stereotüüpseid suhtumisi kriitiliselt, et need ei muutuks õpilase tulevikuväljavaadete piirajateks. Õpilasi teavitatakse erinevatest tööharjutamise võimalustest ning julgustatakse neid kasutama. Õpilastele vahendatakse teavet edasiõppimisvõimaluste kohta ning luuakse võimalus saada kutsenõustamist.

2) „Keskkond ja jätkusuutlik areng“

Läbiva teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

Õpilast suunatakse:

- aru saada loodusest kui terviksüsteemist, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikutest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest;

- aru saada inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest ning inimtegevusega kaasnevatest mõjudest;
- väärtustama bioloogilist (sealhulgas maastikulist) ja kultuurilist mitmekesisust ning ökoloogilist jätkusuutlikkust;
- arutlema keskkonnaprobleemide üle nii kodukoha, ühiskonna kui ka üleilmsel tasandil, kujundama isiklike keskkonnaalaseid seisukohti ning pakkuma lahendusi keskkonnaprobleemidele;
- võtma vastutust jätkusuutliku arengu eest, kasutama loodussäästlikke ja jätkusuutlikku arengut toetavaid tegutsemisviise; hindama ning vajaduse korral muutma oma tarbimisvalikuid ja eluviisi.

Läbiva teema käsitlemine I kooliastmes tugineb õpilase kogemustele, igapäevaelu nähtustele ning looduse vahetule kogemisele. Õppe ja kasvatus kaudu taotletakse õpilase keskkonnataju kujunemist, pööratakse tähelepanu kodu- ja kooliümbruse keskkonnaküsimustele ning tegutsemisviisidele, mille abil on keskkonnaprobleeme võimalik praktiliselt ära hoida ja lahendada.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes keskendub peamiselt koduümbruse ja Eesti keskkonnaprobleemide käsitlemisele. Arendatakse tahet osaleda keskkonnaprobleemide ärahoidmises ja lahendamises ning kujundatakse keskkonnaalast otsustamisoskust. Arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse ja elukeskkonna väärtustamist, õpitakse teadvustama end tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub kohalike ning globaalsete keskkonna- ja inimarenguprobleemide käsitlemisele. Eesmärk on kujundada arusaama loodusest kui tervik-süsteemist, looduskeskkonna haprusest ning inimese sõltuvusest loodusvaradest ja -ressurssidest. Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, rühmatööd, juhtumiuuringud, arutelud ning rollimängud. Õpitavad teadmised, oskused ja hoiakud loovad eeldused vastutustundliku ning säästva suhtumise kujunemiseks oma elukeskkonda ning eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamiseks igapäevaelu probleemide lahendamisel.

3) „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“

Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.

Õpilast suunatakse:

- väärtustama ühiselu demokraatlikku korraldamist, koostööd, kodanikualgatus ja vabatahtlikkusel põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivallatut lahendamist;
- olema algatusvõimeline ja ettevõtlik, kujundama isiklike seisukohti ning neid väljendama;
- tundma õppima ja kaitsma enda ja teiste õigusi ning mõistma nendega kaasnevat vastutust ja kohustusi;
- mõistma avaliku, ettevõtlus- ja mittetulundussektori seoseid ning toimimist;

- mõistma enda kui üksikisiku rolli ühiskonnas ning omandama oskusi osaleda otsustamisprotsessides;
- mõistma ettevõtluse rolli ühiskonnas ning suhtuma positiivselt ettevõtlusse ja selles osalemisse.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on keskne saada koostöö ja ühiste otsuste tegemise kogemusi. Selle viisid on õpilaste vabatahtlik tegevus, nt talgutöö, ühisürituste korraldamine vms. Lähtudes paikkonna võimalustest, tutvustatakse õpilastele kodukandi ettevõtteid, noorteühinguid ja teisi vabatahtlikke organisatsioone või huvirühmi, kes korraldavad kogukonnas üldkasulikke tegevusi, milles õpilased saavad osaleda.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on oluline toetada õpilase initsiatiivi ning pakkuda talle võimalusi ja abi ühisalgatusteks. Õpilasi innustatakse iseseisvalt tegutsema ühise eesmärgi nimel ning võtma sellega kaasnevat vastutust ja kohustusi. Oluline on suunata õpilasi leidma jõukohastele probleemidele loomingulisi lahendusi ning aidata neil kogeda koostegutsemise kasulikkust ja vajalikkust.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub ühiskonna eri sektorite (avaliku, tulundus- ja mittetulundussektori) toimimisele ning nende seostele. Tähtsal kohal on riigi demokraatliku valitsemise korraldus ning üksikisiku või huvirühma osalemis- ja mõjutamisvõimalused kohaliku ja ühiskonna tasandi otsuste tegemisel. Kodanikualgatuse ning vabatahtlikuna tegutsemise mõistmiseks ja motiveerimiseks ning ettevõtlikkuse arendamiseks tutvustatakse õpilastele võimalusi osaleda tegevustes paikkonna hüvanguks ning neid julgustatakse neis tegevustes osalema.

4) „Kultuuriline identiteet“

Läbiva teema „Kultuuriline identiteet“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kultuuri-teadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

Õpilast suunatakse:

- mõistma ennast kultuuri kandjana, edasiviijana ja kultuuride vahendajana;
- mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana;
- olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingsusse, taunima diskrimineerimist;
- tundma õppima ning väärtustama oma ja teiste kultuuride pärandit ja eripära, toetudes ühelt poolt erinevates õppeainetes õpitule ning seda üldistades, teiselt poolt ka omaalgatuslikult loetule, nähtule ja kogetule;
- teadvustama ning tundma õppima mineviku ja nüüdisaja ühiskondade kultuurilist mitmekesisust;
- omandama teadmisi kultuuride (sealhulgas eesti rahvuskultuuri) kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on oluline pakkuda õpilasele võimalust osaleda oma kultuurikeskkonna tavades ja kogeda sellega seonduvaid emotsioone. Õpilasel aidatakse jõuda mõistmiseni, et teatud tavad ja kombes on omased teatud kultuurile. Õppe ja kasvatuses kujundatakse meie kultuuriruumis üldiselt tunnustatud käitumisharjumusi, toetatakse uudishimu uue ja erineva suhtes ning positiivset suhtumist sellesse. Õpilaste erinevaid kogemusi kokku viies saavutatakse üldpilt oma kultuurist ja selle kokkupuudetest teiste kultuuridega.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on tähtis kujundada positiivseid hoiakuid erinevate kultuuride ja inimeste suhtes ning vältida eelarvamusliku suhtumise kujunemist. Õpitakse respektima erisusi ja hindama neid kui kultuurilist mitmekesisust ning kultuuride vastastikuse rikastamise vahendit. Õppes ja kasvatuses leitakse võimalusi, kus õppija saab rakendada oma teadmisi ja oskusi omakultuuri tutvustamiseks näiteks koolide ja rahvusvaheliste projektide kaudu.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes on keskne aidata õpilasel mõista, et enda tugev kultuuriline identiteet toetab teda teistes kultuurides orienteerumisel. Õpilasele pakutakse erinevaid võimalusi omandada kogemusi ning süvendada teadmisi teistest kultuuridest, saada elamusi erinevatest kunstija kultuurivaldkondadest, sealhulgas võimalust kaasa lüüa kohalike kultuurisündmuste ettevalmistamises ja läbiviimises.

5) „Teabekeskond ja meediakasutus“

Läbiva teema „Teabekeskond ja meediakasutus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskkonda, suudab meediamaaailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärke ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskkonnas.

Õpilast suunatakse:

- mõistma vahetu ja vahendatu sarnasusi ning erinevusi;
- valima sobivat suhtlusviisi ja -kanalit olenevalt olukorrast ja vajadusest;
- leidma vajalikku teavet;
- kasutama tõhusaid teabeotsingumeetodeid ja -keskkondi;
- arendama kriitilise tebeanalüüsi oskust.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on keskmes õpilase igapäevane teabekeskond. Õpetaja abil ja kaaslaste toel harjutakse kirjeldama oma tegevust teabekeskkonnas. Õpilane õpib mõistma temale suunatud teadete suhtluseesmärki ning eristama olulisi teateid ebaolulistest. Samuti harjub õpilane mõistma, millised seaduspärasused kehtivad privaatses ja millised avalikus ruumis, sealhulgas internetis. Läbiva teema rõhuasetused toetavad I kooliastmes inimeseõpetuse, emakeele ning teiste õppeainete kaudu toimuvat suhtlemisuskuste kujundamist. Õpilase eakohast meediakasutust arvestades pööratakse rohkem tähelepanu visuaalsele meediale ning visuaalse teksti analüüsile.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on käsitluse keskmes avalikus ja privaatses ruumis toimimise seaduspärasused ning põhiliste kommunikatsiooni võimaluste tundmaõppimine. Õpilane õpib internetis liikudes eristama avalikku ja isiklikku ruumi ning valima selle põhjal õiget suhtlusviisi. Teise kooliastme jooksul harjutakse lugema ja kuulama uudist kui üht ajakirjanduse põhilist tekstiliiki, hindama selle kvaliteeti ning tuvastama uudises puuduvat teavet.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes õpitakse mõistma ja analüüsima meedia rolle ühiskonnas, sealhulgas majanduselus, ning kasutama meediat teabeallikana. Senisest olulisemaks muutub teabe usaldusväärsuse kriitiline hindamine, kuna õpilane hakkab leitud teavet järjest rohkem kasutama isiklike otsuste tegemiseks (nt õppimisvõimalusi valides). Õpetus- ja kasvatustöös aitavad õpilasel mõista internetis leiduvaid võimalusi ja ohte ning ennast ja oma privaatsust kaitsta; iseseisev teabeotsing muutub õpilasele harjumuspäraseks. Läbiva teema käsitlemine loob võimalused analüüsida meediaga seotud problemaatilisi olukordi (eraellu sekkumine, väärteabe edastamine, huvide kahjustamine, kallutatud teabe edastamine vms).

6) „Tehnoloogia ja innovatsioon“

Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Õpilast suunatakse:

- omandama teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades;
- mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, -kvaliteedile ning -keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus;
- aru saama tehnoloogiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste uuenduste vastastikustest mõjudest ning omavahelisest seotusest;
- mõistma ja kriitiliselt hindama tehnoloogilise arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid ning kujundama kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamise seotud eetilistes küsimustes;
- kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat (edaspidi IKT) eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise ja töö tõhustamiseks;
- arendama loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet uuenduslike ideede rakendamisel.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes õpitakse tundma infotehnoloogia kasutamise põhivõtteid. Soovitav on kasutada eelkõige frontaalset õpetamismeetodit ning mängulisi arvutiprogramme. Tehnoloogia rakendamise võimalusi mitmekesistatakse foto või video tegemise ning mudelite ja makettide meisterdamise integreerimise kaudu õppetegevusse.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes põhineb eelkõige õppetööga seonduvatel praktilistel ülesannetel, mis eeldavad tehnoloogia rakendamist erinevates ainetundides või huvitegevuses. Arvutiõppes on soovitatav kasutada rühmatööd ja aktiivõppemeetodeid.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes kujundab IKT rakendamise pädevusi igapäevaelus ja õpingutes. Nende pädevuste kujundamiseks tuleb erinevate õppeainete õpetajatel lõimida oma ainetundidesse IKT rakendamisel põhinevaid meetodeid ja töövõtteid. Lisaks arvutiklassis peetud aine-tundidele on III kooliastmes soovitatav kasutada nüüdisaegseid IKT vahendeid ka kodutööde ja õuesõppe puhul.

7) „Tervis ja ohutus“

Teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

- a) Tervisekasvatus põhineb õpilaste tervisega seonduvate teadmiste ja hoiakute ning sotsiaalsete toimetulekuoskuste arendamisel. Seda toetab tervist edendava kooli põhimõtete rakendamine koolis.
- b) Ohutuse valdkonnas õpetatakse käituma ohutult liiklus-, tule-, veeohu ja teiste keskkonnast tulenevate ohtude puhul ning otsima vajaduse korral abi.

Õpilast suunatakse:

a) tervise valdkonnas:

- vaimse ja füüsilise tervise teadlikkuse arendamisele, sealhulgas oma tervise ja turvalise käitumise väärtustamisele;
- kasutama oma teadmisi, enesega toimetuleku ning üldisi sotsiaalseid oskusi enda ja teiste turvalisuse, sealhulgas turvalise koolikeskkonna kujundamiseks;
- teadvustama oma otsuste ja käitumise ning selle tagajärgede seost tervise ja turvalisusega;
- leidma ning kasutama usaldusväärset terviseteavet ja abiteenuseid;
- teadvustama keskkonna mõju oma tervisele;

b) ohutuse valdkonnas:

- tundma eri liiki ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust ning nende võimalikku tekkemehhanismi;
- vältima ohuolukordadesse sattumist;
- kujundama turvalisele kooli- ja kodukeskkonnale ning liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumist;
- omandama teadmisi ning oskusi ohu- ja kriisiolukordades tõhusalt käituda;
- kujundama õiget liikluskäitumist, järgima liikluses kehtivaid norme ning arvestama kaasliiklejaid;
- tundma õppima ja väärtustama liikluse ning ohutuse reeglitest tulenevaid õigusi, kohustusi ja vastutust.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes pannakse rõhk tervislike ja ohutute käitumisviiside kujundamisele. Õppija omandab eakohased teadmised ja oskused seonduvalt nii füüsilise, vaimse, emotsionaalse kui ka sotsiaalse tervise ning tal kujuneb tervist väärtustav hoiak. Selles vanuses on tähtis, et õpilane mõistaks ohu olemust ja selle tekkepõhjusti oma igapäevases keskkonnas ning omandaks oskused käituda ohutult ja turvaliselt. Õppemeetoditest on rõhk jutustustel, aruteludel, rühmatöödel, demonstratsioonidel, rollimängudel ja käitumise modelleerimisel.

Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisel II kooliastmes pööratakse teadmiste ja oskuste kujundamise kõrval tähelepanu eelkõige vastavasisuliste väärtushinnangute kujundamisele, õpetuse elulähedusele ja levinuma riskikäitumise ärahoidmisele (käitumine, millega kaasnevad nt vigastused, ohu tekkimine, alkoholi jt uimastite kuritarvitamine, suitsetamine, seksuaalne riskikäitumine, ebatervislik toitumine, vähene kehaline aktiivsus ja kehaline ülekoormus). Õppemeetoditest sobivad aktiivõppemeetodid, arutelu, rühmatöö, rollimängud ja demonstratsioonid. Õppetööd ainetundides saavad täiendada noortelt noortele metoodikal põhinevad tunnivälised projektid.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes pööratakse tähelepanu vaimset ja füüsilist tervist ja ohutust väärtustavate hoiakute kujundamisele ning tervisliku ja ohutu käitumise oskuste arendamisele.

Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, diskussioon, juhtumianalüüsid, rühmatöö, uurimisprojektid ja rollimängud. Tähtsal kohal on ka õpilastega korraldatavad klassivälised ennetusprogrammid ning õpilaste maksimaalne kaasamine tervist edendavatesse ja ümbritseva turvalisust suurendavatesse tegevustes.

8) „Väärtused ja kõlblus“

Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Õpilast suunatakse:

- tunnustama väärtusi, kõlblisi norme ja viisakusreegleid;
- analüüsima süstemaatiliselt kõlblisi norme ja väärtusi;
- arutlema üldtunnustatud eetiliste printsiipide üle ja neid omaks võtma;
- juhinduma oma käitumises neist põhimõtetest ning hindama iseenda ja kaasinimeste käitumist nende alusel;
- osalema kollektiivi (klassi, kooli, huviringi jm) eetika- ja käitumisreeglite välja töötamises ning neid järgima;
- reflekteerima nii iseenda kui ka kaasinimeste käitumise põhimõtete üle, kasutades kõlbliste konfliktide lahendamise ning vastutustundlike valikute tegemise oskusi.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on rõhk iseenda tundmaõppimisel, heade kommete omandamisel ja sellise klassikollektiivi kujundamisel, kus peetakse oluliseks õiglust, ausust, hoolivust, sallivust, inimväärikust, lugupidamist enda ja teiste vastu, lubaduste pidamist ning demokraatlikku osalemist ja rahvuslikkust. Õppemeetoditest on esikohal töö jutustustega, rollimängud, arutelud ja õpetaja selgitused, mille vältel õpitakse oma kogemusi teadvustama ning oma tegutsemist jälgima ja reflekteerima.

Läbiva teema käsitlemisega II kooliastmes teadvustatakse ja mõtestatakse kõlblisi norme ning kujundatakse sallivust ja lugupidamist erinevate inimeste vastu. Erinevaid vaatenurki pakkuva käsitluse kaudu taotletakse õpilase isiklike seisukohtade kujunemist humanistlike kõlbliste normide taustal. Õpilase mõtte-arendustesse tuleks suhtuda paindlikult, jättes õpilasele võimaluse säilitada oma arvamus. Õppemeetoditest on kesksel kohal lugude analüüs, aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud. Õppevara kaudu tutvustatakse õpilasele positiivseid kõlblisi eeskujusid ja ideaale. Igapäevases koolielus pakutakse võimalusi rakendada omandatud teadmisi.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes toob selgemalt esile väärtushinnangute ja kõlbliste normide ühiskondliku ning ajaloolis-kultuurilise mõtme. Erinevate maailmavaadete ja religioonide tutvustamisega (ajaloos ning tänapäeval) toetatakse sallivuse ja lugupidava suhtumise kujunemist. Eri allikatest teabe kogumisega, erinevates õppeainetes käsitletu ning kogemuste põhjal juhitakse õpilasi arutlema väärtuste ja kõlblisuse teemade üle, võrdlema erinevaid seisukohti ja põhjendama oma seisukohti, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse. Sobilik on teha uurimisprojekte, mis võimaldavad käsitleda küsimusi sügavamalt ja mitmekülgselt.

Läbivate teemade kasutamisel arvestatakse ainesisese ja -ülese lõimingu vajadust. Läbivate teemade elluviimine toimub ka valikainete informaatika ja karjääriõpetuse kaudu. Õpikeskkonna korraldamise kaudu luuakse võimalused läbivate teemadega tegelemiseks. Läbivate teemade taotluste elluviimiseks kasutatakse nii vaimset, sotsiaalset kui ka füüsilist õpikeskkonda. Klassi- ja koolivälisel tegevusel põhinev läbivate teemade käsitlemine toimub projekti- ning partnerlus tegevuste kaudu, mille eesmärgid ja tulemused on seotud läbivate teemade taotlustega.

Lõimingu põhimõtted koolis

1. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus õpetaja töökava ja kooli üldtööplaani tasandil.
2. Lõimingu mõte avaldub selles, et ühel või teisel moel seostades eraldiseisvaid õpetatavaid teadmisi ja oskusi ning asetades need reaalsesse konteksti aidates õpilastel neid mõtestada ning seostada ühtseks tervikuks.
3. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosana. Väljundipõhises õppes on väga tähtsal kohal koolisiseste ning kooliväliste projektide sidusus läbivate teemadega, tuginedes erinevatele õppeülesannetele ning ühistegevustele nii tundides kui ka ülekoolilistes üritustes.
4. Lõiming on tegevus, mis eeldab suhtlemist ja arutelu ning toimub peamiselt õpetaja vahetul juhendamisel. Õppetegevuses on oluline õpilase aktiivsus ja motiveeritus. Õpetajate poolse lõimingu kaudu pakutakse õpilasele motiveeritud õppimist, seostades teadmisi õpilase huvidest lähtuvalt ning soodustades sellega õpilase aktiivsust.
5. Lõimingu kaudu vähendatakse päheõppimist ja soodustatakse leidmist, lahendamist ja oma lahenduste põhendamist. Lõimingu kaudu püüdleme selles suunas, et teadmisi õpitaks kriitiliselt ja läbimõeldult ning seostatakse reaalse eluga.
6. Lõimingu kaudu muutub õppimine tähenduslikumaks ja tulemuslikumaks. Seda soodustavad suhtlemine ja arutelud. Kui õppetegevus on õpetajal kavandatud õpilastele sobilikult, arvestades õpilase ealisi iseärasusi, eelnevaid teadmisi ja kogemusi ning õpilasele antakse valikuvõimalusi ning aega arutelule, siis on ka lõimingu kasutamise eesmärk saavutatud.
7. Lõimingu eesmärgiks on muuta õppimine õpilase jaoks tähenduslikuks. Selle saavutamiseks kasutatakse probleemõpet, mis julgustab õpilasi uurima võimalusi, välja mõtlema alternatiivseid lahendusi, tegema koostööd teiste õpilastega, välja pakkuma ideid ja hüpoteese ning lõpuks välja pakkuma parima lahenduse.
8. Lõiming võimaldab püüelda suunas, kus õpilased areneksid aktiivseteks ennastjuhtivateks õppijateks, kes oskavad kasutada oma teadmisi varasematele teadmistele tuginedes.
9. Koolis on loodud õppekeskkond, mis võimaldab õpilasel lõimingu tekkimist. Kui õpilane tajub tavapäraselt õppeaineid eraldi olevate tervikutena, siis koolis püüeldakse selles suunas, et õpilasel tekiks suutlikkus ühe õppeaine teadmisi ja oskusi teise õppeainesse üle kanda, ning tekiks suutlikkus koolis õpitut seostada ka argielu teadmiste ja oskustega.
10. Lõimingu õnnestumiseks on oluline õpetajate koostöö. Selleks on koolis loodud võimalused õpetajate omavaheliseks tihedaks koostööks ning samuti toetatakse õpetajate professionaalset arengut. Koolis on loodud tingimused, et aidata õpetajatel mõtestada seda, mida nad hetkel teevad ja antakse juhatuset selles osas, kuidas võiks asju teistmoodi teha. Kavandamise aluseks on tagasiside, mis saadakse kujundava hindamise või arenguvestluste kaudu.

11. Lõimingu viisi valik on õpetajale vaba ja sõltub sellest, mida tahetakse lõimimisega saavutada: kas luua seoseid üksikute õpitulemuste vahel, ainevaldkondade sees ja ainevaldkondade vahel või soovitakse lõiminguga saavutada kooliastme pädevusi, üldpädevusi või valdkonnapädevusi.
 12. Õpetajal on kasutada järgmised lõiminguviisid: ainetevahelised seosed, ajaline kooskõla, ainete kombineerimine, teemakeskne või valdkondade vaheline lõiming. Õpetaja on lõimingu viiside valikul vaba ning lõiming kajastub õpetaja töökavas kirjeldatuna õppe-tegevusena.
- Ainevaldkonna **õppeained toetavad** teiste valdkonnapädevuste saavutamist, sest **keeles- ja kirjandustundides** arendavad õpilased oma suulist ja kirjalikku väljendusoskust ning suhtlusoskust, õpivad lugema ja mõistma eri liiki tekste, sh teabe- ja tarbetekste, arendavad kirjandustekste lugedes oma sõnavara ning avardavad maailmapilti; õpivad kirjutama eri tüüpi tekste (sh arvamust, referaati, juhendit), kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; õpivad koostama ning vormistama uurimistöid, kasutama allikaid ja viitama neile; harjuvad kasutama eri liiki sõnaraamatuid ning käsiraamatuid.
 - **Võõrkeelte** grammatilist süsteemi tundma õppides on toeks emakeeletundides omandatud keelemõisted, võõrsõnade õppimine soodustab võõrkeelte õppimist. Väliskirjanduse autorite ja teostega tutvumine tekitab huvi võõrkeelte õppimise vastu, õpitavas võõrkeeles kirjutavate autorite teoste lugemine ja arutamine süvendab huvi õpitava keele maa, selle kultuuri ning kirjanduse originaalkeeles lugemise vastu.
 - **Matemaatika** õppetekstide ja tekstülesannete mõistmist soodustab eesti keele ja kirjanduse tundides arendatav lugemisoskus. Arvsõnade õigekirja õppimine toetab korrektse matemaatilise kirjaoskuse omandamist. Samas eeldab heade õpitulemuste ja korrektse keelekasutuse saavutamine, et ka matemaatikatundides töötataks tekstiga õppesisu või -ülesande mõistmise nimel ning nõutaks elementaarsete õigekirja nõuete järgimist kirjalikes töödes.
 - **Loodusainete õppe- ja teabetekstide mõistmine** eeldab samuti head lugemisoskust ja tekstitööd. Õpilane peab õppima õigesti kirjutama kohanimesid ning loodusnähtuste ja loodusobjektide nimetusi. Loodusalased tekstid eesti keele õppekirjanduses ning loetavas ilukirjanduses aitavad loodustundma õppida ja väärtustada. Loodusainetes omandatud sõnavara ning teadmised soodustavad omakorda kirjandusteoste looduskirjelduste mõistmist, kujutluspiltide teket ja emotsionaalset mõju lugejale.
 - **Sotsiaalainete õpet toetab** ainevaldkond mitmel moel. Ilukirjandusteoste lugemine ja analüüs toetavad maailmapildi kujunemist, ajaloosündmuste ja arengu mõistmist ning ühiskonnaelus ja inimsuhetes orienteerumist. Kirjandustekste valides ja käsitledes peetakse silmas ühiskonnaelus olulisi valdkondi: väärtused ja kõlblus; suhted kodus ja koolis; omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus; kodanikuühiskond ja rahvussuhted. Samal ajal toetavad sotsiaallaineid õppides omandatud teadmised ajaloost, ühiskonna arengust ja toimimisest ning inimesest kirjandusteostes kajastatud ühiskonnaelu probleemide ja inimsuhete mõistmist. Keele tundides õpitakse riikide, ühenduste, organisatsioonide, ajalooliste isikute, ajaloosündmuste nimetuste õigekirja norme; ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse tundides tuleks neid teadmisi konkreetsete näidete toel kinnistada. Arutlemise ning info hankimise, tõlgendamise ja kasutamise oskusi on tarvis ning arendatakse nii ainevaldkonna kui ka sotsiaalainete õppes sisult erinevate tekstidega töötades.
 - **Kunstiainetes õpet** toetab eeskätt kirjanduse kui kunstiaine õppimine. Kirjandusteoste analüüs seostatuna illustreerimise vaatlusega soodustab kunsti väljendusvahendite eripära mõistmist. Reklaami terviklik käsitlemine keeleõppes eeldab ka visuaalsete komponentide

esitlemist ja analüüsi, mida võiks teha koostöös kunstiõpetajaga. Kirjandusteose käsitluse illustreerimine vastava ajastu muusikaga soodustab arusaamist muusika emotsionaalsest mõjust ning kunstilistest väljendusvahenditest. Kirjanduse ja muusikaõpetuse ühisosa on (rahva)laul, selle tekst ja esitamine, mis eeldab aineõpetajate koostööd. Võõrkeelte ainekavad arvestavad teadmisi, mida õpilane saab õpitava keele maa ja kultuuri kohta teiste ainevaldkondade kaudu. Võõrkeeleõppes kasutatavad materjalid täiendavad teadmisi, mida õpilane omandab teistes õppeainetes, andes õpilasele keelelised vahendid erinevate valdkondadega seonduvate teemade käsitlemiseks.

- **Võõrkeelte oskus** võimaldab muu hulgas õppijale ligipääsu lisa teabe allikatele (teatmeteosed, võõrkeelne kirjandus, internet jt), toetades sel moel materjali otsimist mõne teise õppeaine jaoks. Võõrkeelte omandamisel on suureks toeks koostöös teiste ainevaldkondadega keeleoskuse integreeritud õppematerjalide kasutamine lõimitud aine- ja keeleõppe raames. Võõrkeelte valdkonnal on kõige otsesem seos keele ja kirjandusega, kuna võõrkeeleõppes rakendatakse väga palju emakeeles omandatud ja kantakse seda üle teise kultuurikonteksti. Võõrkeelte ainekavad haakuvad ennekõike ajaloo ja ühiskonnaõpetuse, geograafia, loodusõpetuse, bioloogia, tehnoloogia, inimeseõpetuse, muusika ning kunstiõpetuse teemadega. Kunsti-pädevusega puututakse kokku eri maade kultuuri saavutusi tundma õppides ja ka kunsti-elamuste kaudu (kino, teater, kontserdid, muusika, näitused, muuseumid jmt). Tehnoloogiapädevus areneb arvutit kasutades. Arvuti on võõrkeeltes nii erinevate tööde tegemise kui ka suhtlus- ja info otsimise vahend. Loodusteaduslik pädevus teostub erinevate teemavaldkondade ja nendes kasutatavate alustekstide kaudu.
- **Loodusteaduslikel** ainetel on kandev roll loodusteadusliku pädevuse kujundamisel. Loodusaineid õppides areneb õpilastel lugemise, kirjutamise, teksti mõistmise ning suulise ja kirjaliku teksti loomise oskus ehk emakeelepädevus. Matemaatikapädevuse kujunemist toetavad loodusained eelkõige uurimusliku õppe kaudu, arendades loovat ja kriitilist mõtlemist. Uurimuslikus õppes on oluline koht andmete analüüsil ja tõlgendamisel, tulemuste esitamisel tabelite, graafikute ja diagrammidena. Loodusnähtuste seoseid uurides rakendatakse matemaatilisi mudeleid. Õppides mõistma looduse kui süsteemi funktsioneerimise lihtsamaid seaduspärasusi ning inimese ja tehnika mõju looduskeskkonnale, areneb õpilaste tehnoloogiline pädevus. Füüsikateadmised loovad teoreetilise aluse, et mõista seoseid looduse, tehnika ja tehnoloogia vahel. Tehnoloogilist pädevust arendatakse, kasutades õppes tehnoloogilisi, sh IKT vahendeid. Kunstipädevuse kujunemist toetavad uurimistulemuste vormistamine, esitluste tegemine, näitustel käimine, looduse ilu väärtustamine õppekäikudel jms. Õpilaste võõrkeelte pädevuse kujunemisele aitab kaasa erinevate võõrkeelsete teatmeallikate kasutamine, et leida vajalikku infot. Loodusteaduslikud ained kasutavad võõrsõnu, mille algkeele tähendus on vaja teadvustada. Loodusteaduslikel ainetel on kandev roll loodusteadusliku pädevuse kujundamisel.

Loovtöö/uurimistöö korraldamise põhimõtted koolis

1. Põhikooli lõpetamise tingimuseks on, et õpilane on kolmandas kooliastme sooritanud loovtöö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv. Õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või kollektiivselt. Loovtöö temaatika võib olla valitud kooli poolt.

2. Loovtöö tähendab uurimust, projekti, kunstitööd või muud taolist, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv. Uurimistöö eeldab materjali kogumist, analüüsimist/süsteematiseerimist ja üldistamist ning järelduste tegemist. Projekt eeldab projekti kavandamist, läbiviimist ja tagasisidestamist. Kunstitöö eeldab idee loomist, teose valmistamist ning selle esitlemist näitusena.
3. Loovtööna ei piisa ainuüksi loodu esitamisest, vaid sellele tuleb lisada kirjaliku tööna vajalikud selgitused, mis võimaldavad mõista, et loovtöö on läbivatest teemadest lähtuv ning õppeaineid lõimiv.
4. Täpsema teemavaliku teeb õpilane kooli valitud loovtöö temaatika hulgast. Loovtöö on koolis korraldatud selliselt, et direktori käskkirjaga moodustatakse loovtööd korraldav töörühm, kes koostab loovtööde kavandamise, teostamise ja vormistamise juhendi. Samuti korraldab töörühm loovtööde tagasisidestamist.
5. Juhendaja tutvustab õpilasele loovtöö/uurimistöö kavandamise, teostamise ja vormistamise juhendit ning annab õpilasele õppematerjali valitud teema kohta. Õpilane tutvub vastavasisulise kirjanduse, varasemate loovtööde või uurimistöödega ja koostab kavandi. Õpilane teeb koos juhendajaga valiku, millisele aspektile valitud teema raames töös keskendutakse.
6. Juhendaja annab loovtööle/uurimistööle heakskiidu ning tulemus vormistatakse viisil, mis võimaldab selle esitlemist korraldavale töörühmale.

Loovtööde läbiviimise kord Pärnu Rääma Põhikoolis

1. Pärnu Rääma Põhikooli loovtööde koostamise juhend ja kaitsmise kord on koostatud põhikooli riikliku õppekava põhjal (Vabariigi Valitsuse määrus 06. 01.2011 nr 1).
2. Läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö koostavad Rääma Põhikoolis 8. klassi õpilased.
3. Loovtöö tähendab uurimistööd, uurimust, projekti, kunstitööd või muud praktilist tööd, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv. Uurimistöö ja uurimus eeldavad materjali kogumist, analüüsimist/süsteematiseerimist ja üldistamist ning järelduste tegemist, erinevus on töö mahus ja vormistamises. Projekt eeldab projekti kavandamist, läbiviimist ja tagasisidestamist. Kunstitöö eeldab idee loomist, teose valmistamist ning selle esitlemist avalikult.
4. Loovtööde juhendajateks ja retsensentideks on üldjuhul Rääma Põhikooli töötajad, aga võivad olla ka kooli välised spetsialistid.
5. Loovtööde korraldamise üldkoordineerija koolis on õppejuht ja valikaine “Uurimis-ja loovtöö alused” õpetaja, teostuse eest vastutavad õpilaste juhendajad. Vajadusel abistavad arvutiõpetuse õpetaja ja haridustehnoloog tehnilistes küsimustes.
6. Loovtööde temaatika pakub välja iga õpetaja ning õpilased, kes on teemavaliku juba teinud (kokkuleppel oma soovitava aineõpetaja-juhendajaga). Teemad esitatakse üldkoordineerijale. Teema esitab õpetaja kokkulepitud tähtajaks Google Drive keskkonnas jagatud dokumenti.
7. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt (max 3 õpilast ühe töö kohta).
8. Õpetaja saab maksimaalselt juhendada kaht erinevat loovtööd. Erandolukorrad räägitakse läbi loovtöö üldkoordineerijaga.
9. Paremaid uurimistöid esitatakse Pärnumaa õpilaste kodu-uurimiskonverentsil, Pärnu linna noorte teadustööde konkursil jt võimalikel ülelinnalistel ning üleriigilistel esitlustel.
10. Loovtöö tulemused salvestatakse viisil (digitaalselt, paberandjal), mis võimaldab neid säilitada kooli arhiivis.

Loovtöö koostamise ajakava (<https://www.raama.ee/loovtoo>)

Loovtööpäevik

Loovtööpäevik luuakse elektroonselt (nt kaust Google Drive keskkonnas vms) ning loovtööpäevikut jagatakse oma juhendajaga, retsensendiga ning vajadusel muude isikutega.

Juhendaja/klassijuhataja ülesanded:

- 1) tutvustab õpilasele loovtöö juhendit;
- 2) aitab formuleerida struktuuri ja eesmärgi;
- 3) aitab koostada tegevuskava koos ajakavaga (konkreetsed kuupäevad või nädalad järgmise loovtöö etapi lõpetamiseks);
- 4) suunab vajalikku infot otsima;
- 5) toetab õpilast loovtöö tegemisel;
- 6) kontrollib loovtöö käiku, sealhulgas graafikus olemist (tegevuskava koos ajakavaga);
- 7) abistab loovtöö vormistamisel;
- 8) annab soovitusi loovtöö esitluse tegemiseks;
- 9) annab tagasisidet loovtöö protsessile ja tulemusele.

Õpilase ülesanded:

- 1) osaleb kogunemisel (õppepäeval);
- 2) valib loovtöö teema ja juhendaja;
- 3) loovtöö kava esitamine ettenähtud tähtajaks paber kandjal loovtöö üldkoordineerijale ning elektroonselt mart@raama.ee
- 4) täidab loovtöö päevikut;
- 5) annab juhendajale tagasisidet töö käigu osas;
- 6) I vahekokkuvõtte esitamine ettenähtud tähtajaks Google Drive keskkonda;
- 7) II vahekokkuvõtte esitamine ettenähtud tähtajal eelkaitsmisel komisjoni ees;
- 8) vormistab loovtöö vastavalt juhendile, mis asub Nutirääma veebiblogis;
- 9) viitab kõikidele töös kasutatud allikatele (allikate autorid jne);
- 10) saadab juhendajale loovtöö esitamise heakskiidu saamiseks;
- 11) loovtöö esitatakse paber kandjal ja/või elektroonselt loovtööde üldkoordineerijale ning retsensendile;
- 12) loovtöö esitamise kaitsmiskomisjoni ees.

Loovtöö kaitsmine ja hindamine

1. Loovtööde kaitsmine toimub maikuu käesoleval õppeaastal.
2. Loovtööde hindamiseks moodustatakse vähemalt 3-liikmeline hindamiskomisjon, mis kinnitatakse vähemalt 2 nädalat enne loovtööde esitlust.
3. Loovtöö koostaja teeb kaitsmisel kuni 7-minutilise ettekande tehtud tööst. Töö tutvustamiseks tuleb koostada Google esitlus.
4. Hindamiskomisjon võib esitada töö koostajale täpsustavaid küsimusi.
5. Loovtöö hindamisel arvestatakse töö tegemise protsessi, sisu, vormistamist ja õpilase esinemist töö kaitsmisel. Praktilise loovtöö puhul on olulisem praktiline teostus kui kirjalik vormistus, lisaküsimused võiks puudutada pigem tööd kui vormistust.

6. Kaitsmisel annab komisjon loovtööle hinnangu: arvestatud, mitteamvestatud. Lisatakse töö eest saadud punktid.
7. Paremad tööd märgitakse ära (nt kiitus, tänukiri, preemia, avaldamine kooli koduleheküljel, esitamine konkurssidele).
8. Loovtöö teema kantakse nii 8. klassi kui ka põhikooli lõputunnistusele.
9. Hindamiskomisjon koostab protokollile vastavalt üleminekueksami protokollile.
10. Kui töö kaitsmine ebaõnnestub, siis antakse õpilasele võimalus kahe nädala pärast töö uuesti esitada. Kui töö jääb mingil põhjusel esitamata ja kaitsmata, siis on see võimalik pikendatud õppetöö korras teostada ja kaitsta. Kui see jääb siiski tegemata, esitab ja kaitseb õpilane seda koos järgmise õppeaasta kaitsjatega, või kui ta teeb seda eraldi, siis kutsutakse kokku komisjon.
11. Loovtöö võib lugeda sooritatuks, kui õpilane on osalenud ja saavutanud märkimisväärse koha üleriigilisel või rahvusvahelisel aine-olümpiaadil, uurimistöde konkursil (näiteks Archimedese Eesti õpilaste teadustööde riiklik konkurss, GLOBE õpilasuurimustööde konkurss, Tartu keskkonnahariduskeskuse õpilaste keskkonnaalaste uurimistöde konkurss jne).
12. Loovtöö sooritatakse 8. klassis.
13. Loovtöö peab olema sooritatud hiljemalt enne 9. klassi II trimestri lõppu.

Õppe- ja kasvatuskorralduse alused (Põhikooli riiklik õppekava §15)

1. Pärnu Rääma Põhikooli tähtsamaks eesmärgiks on tagada õpilastele väga heal tasemel konkurentsivõimeline põhiharidus.
2. Kool kasvatab ja õpetab õpilastele, kuidas kohaneda pidevalt uuenevas ühiskonnas ja orienteeruda kasvavas infotulvas.
3. Põhikooli lõpetaja on oma elu, õppimise ja tööga toimetulev ning arengule suunatud inimene.
4. Õppe korraldamisel lähtub kool põhimõtetest:
 - 1) õpilase liikumisel klassist klassi, ühelt kooliastmelt teisele ei ole kooli õppekavast lähtuvaid takistusi;
 - 2) koolis ja väljaspool kooli toimuva õppe ja kasvatus korraldamisel lähtub kool riiklikes õppekavades ja teistes õigusaktides õppekeskkonnale sätestatud nõuetest;
- 3) põhikoolis on õppekava läbimiseks arvestatud üheksa aastat;
 - 4) õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi;
 - 5) kooli õppekava alusel toimivas õppes osalemine toimub ilma õpilaste- või vanematepoolse kaasrahastamiseta.

5. Õppetegevust kavandades lähtuvad õpetajad üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning „alusväärtustest. Õppetegevust kavandades toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega.

6. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

Toetatakse eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühisväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse saavutuste omaksvõttu.

7. Koolis mõistetakse õpetamist kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused. Koolis mõistetakse õpikeskkonnana all õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kes kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimust, säilitab ning arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

8. Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist, tagades õpilastele õppekoormuse, mis vastab õpilase jõuvarudele.

Sotsiaalne ja vaimne keskkond

- 1) sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel osaleb kogu koolipere;
- 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusena seotud osaliste vahel;
- 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 6) välditakse õpilaste vahelist vägivalda ja kiusamist;
- 7) ollakse avatud vabale arvamuse vahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- 10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- 11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- 12) korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

Füüsiline keskkond

Kool jälgib, et

- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- 2) infotehnoloogilised võimalused on piisavad erinevate õppemeetodite rakendamiseks, õpilastel on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
- 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;

- 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
 - 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
 - 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.
 - 7) kooli territoorium on kujunenud ümbruskonna noortele ajaviite kohaks, kus kooli heakorrastatud spordiväljakud on aktiivses kasutuses.
9. Koolis võib õpet korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas.
10. Koolis mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatuse eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd.
11. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.
12. Õpet kavandades ja ellu viies:
- 1) arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, tervislikku seisundit, huvi ja kogemusi;
 - 2) arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
 - 3) võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
 - 4) kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistöid ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
 - 5) luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
 - 6) kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
 - 7) kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
 - 8) kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutuse tasemega õppida, arvestades sealjuures igapäevase individuaalsust.
13. Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Juhendatud õpe on kooli poolt määratud viisil toimuv õpe, näiteks loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe ja õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka pedagoog. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita. Vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta.

Tunnijaotusplaani

- Õppe- ja kasvatustöö korraldamisel lähtub kool kehtivatest seadustest, õpilase vajadustest, huvigruppide ootustest ning õppe- ja kasvatustöö eesmärkidest.

- Õppeaasta pikkuse, õpilaste nädalakoormuse ja tunnijaotusplaani koostamisel võetakse aluseks „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ sätestatud nõuded.
- Lisaks tavapärasele õppetööle viiakse koolis läbi projektipäevi (uurimuslik õpe, õuesõpe, muuseumiõpe, õppekäigud, ekskursioonid jne).
- Koolis õpitakse kaht võõrkeelt: alates 2. klassist A-võõrkeel inglise keel ning 6. klassist B-võõrkeel.
- A-võõrkeelena õpitakse inglise, saksa või prantsuse keelt, B-võõrkeelena õpitakse inglise, saksa, prantsuse, hispaania, soome, rootsi, vene, läti või muud võõrkeelt kooli õppekavas määratud korras. Õpilane, kes õpib eesti keelt teise keelena, ei pea õppima B-võõrkeelt.
- Õpilasele pakutakse B-võõrkeele õppima asumisel võimalust valida kahe või enama võõrkeele vahel.
- Kohustuslike õppeainete õpitulemuste saavutamiseks arvestuslik nädalatundide jagunemine esitatakse lisades 1–8. Õppeainete nädalatundide jagunemine kooliastmete sees määratakse kindlaks kooli õppekavas.
- Suurendatud on igas kooliastmes eesti keele, võõrkeelte ja matemaatika tundide arvu.
- Vastavalt kooli põhimäärusele on Rääma Põhikoolis õppekeeleks eesti keel.

Õpetaja valikul ja algatusel võib lõimida kõiki õppeaineid erinevate keeltega. Õppeaines, kus õpetaja kasutab õppekeelest erinevat keelt, ei muuda aine õppekeelt. Õpetaja võib, kui see on õpitulemuse

saavutamiseks vajalik, õppetunni tasandil kasutada õppekeelest erinevas keeles õppematerjale või

teatud tunni etappides keele vahetust (nt refleksiooni faasis).

- Koolis juurutatakse rahvapärимuse suunda. Igas klassis käsitletakse rahvapärимuse teemat ainetundide raames.
- Õpilastele on koolis tagatud tugisüsteemid: koolipsühholoog, sotsiaalpedagoog, logopeed, eripedagoog, HEV koordinaator ning õpiabi.
- Õpilaste igakülgseks arenguks tegutsevad huviringid.

I kooliastme tunnijaotusplaan I - III klass

Aine	Kohustuslik	Lisatunnid	I klass	II klass	III klass
Eesti keel	19	2	7	7	7
Inimese- ja loodusõpetus	2 3		1	2	2
Matemaatika	10	3	4	4	5
Muusika	6		2	2	2
Kunst ja tööõpetus	4,5 4,5		3	3	3
A võõrkeel	3	3		3	3

Kehaline kasvatus	8		3	2	3
KOKKU	60	8	20	23	25

- Esimeses kooliastmes väärtustatakse suhtlemis- ja koostööoskust, samuti iseseisvat otsustusvõimet.
- Esimeses klassis on põhieesmärgiks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks.
- Õppeprotsessi käigus kujundatakse õpilastel esmased õpiharjumused ja oskused, keskendutakse heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele. Õpetaja tähtsamaks ülesandeks on iga lapse eneseusu ja õpimotivatsiooni toetamine, õpiraskuste äratundmine ning vajadusel tugisüsteemide ja õpiabi pakkumine.

II kooliastme tunnijaotusplaan IV - VI klass

Aine	Kohustuslik	Lisatunnid	IV klass	V klass	VI klass
Eesti keel	11	1	6	3	3
Kirjandus	4			2	2
A võõrkeel	9	2	4	4	3
B võõrkeel	3	1			4
Matemaatika	13	2	5	5	5
Loodusõpetus	7	1	2	3	3
Ajalugu	3	1		2	2
Inimeseõpetus	2			1	1
Ühiskonnaõpetus	1				1
Muusika	4		2	1	1
Kunst	3	2	2	2	1
Tehnoloogia	5		1	2	2
Kehaline kasvatus	8		3	3	2
KOKKU	73	10	25	28	30

Teises kooliastmes on oluline toetada õpilaste õpihuvi, õpimotivatsiooni ja õpioskuste kujunemist, ära tunda ja arendada õpilase erivõimeid ja huvisid, pakkuda õpiraskustega õpilastele õpiabi.

III kooliastme tunnijaotusplaan VII - IX klass

Aine	Kohustuslik	Lisatunnid	VII klass	VIII klass	IX klass
Eesti keel	6	2	3	3	2
Kirjandus	6		2	2	2
A-võõrkeel	9		3	3	3
B-võõrkeel	9		3	3	3
Matemaatika	13	2	5	5	5
Loodusõpetus	2		2	-	-
Geograafia	5		1	2	2
Bioloogia	5		1	2	2

Keemia	4		-	2	2
Füüsika	4		-	2	2
Ajalugu	6		2	2	2
Inimeseõpetus	2		2	-	-
Ühiskonnaõpetus	2		-	-	2
Muusika	3		1	1	1
KUNST	3		1	1	1
Tehnoloogia	5		2	2	1
Kehaline kasvatus	6		2	2	2
KOKKU	90	4	30	32	32

- Kolmandas kooliastmes on õppe- ja kasvatustöö eesmärgiks aidata õpilasel kujuneda vastutustundlikuks ühiskonnaliikmeks, kes igapäevaelus tuleb iseseisvalt toime ning suudab oma huvidele ja võimetele vastavat õppeteed valida.
- Õpipädevuse seisukohalt on oluline õpimotivatsiooni hoidmine, erinevate meetodite teadvustatud kasutamine, uurimuslik õpe ja enesekontrollioskuse arendamine. Kool toetab õpilast tema edasiste õpingute ja kutsevaliku tegemisel.
- Valikained ringi tunnina on järgmised:

Valikained	Klassid											
	1.	2.	3.	I KA	4.	5.	6.	II KA	7.	8.	9.	III KA
informaatika									1			1
Uurimistöo/loovtöö alused										1		1
ettevõtlus									1			1
uurimistööd/loovtööd										1		1
kirjandiõpe											1	1
karjääriõpe											1	1

Iga õppeaasta alguses kavandatakse ülekoolilised ja koolidevahelised projektid (üritused) kooli üldtööplaanis.

Projekt on ühekordse, tähtjalise, piiratud ressursidega ja kindlaks määratud tulemuse saavutamiseks tehtav töö.

Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;

- uurimisprojektid on suunatud teadmiste hankimisele;
- teostusprojektid on seotud uue objekti loomisega või ürituse ettevalmistamise ja läbiviimisega;
- hindamisprojektid tegelevad olemasolevate nähtuste, eksperimentide või teostatud muutuste hindamisega ja ettepanekute tegemisega sotsiaalsfääris.

Kõikidel projektidel on kindlaks määratud projektijuht, kelle ülesanne on koostöös projektirühmaga määratleda projekti (ürituse) eesmärgid lähtuvalt üldpädevustest. Projekt peab olema selge eesmärk ja kindlad ajapiirid. Projekt peab olema kavandatud nii, et saab aru projekti ideest, eesmärgist ja tulemusest ning selgelt on toodud esile tegevused eesmärgi saavutamiseks ning tegevuste täitmiseks

vajalik aeg, vahendid ning eeldatavad kulutused. Peale projekti toimumist viiakse läbi selle tulemuste analüüs lähtuvalt püstitatud eesmärkidest (määratletakse tulemuste ja protsessi tugevused ja nõrkused) ning kavandatakse parendustegevused edaspidiseks.

Ülekoolilised ja haridusasutuste vahelised koostööprojektid kavandatakse kirjalikult, järgides alljärgnevat struktuuri:

1. Põhjendus

Projekti vajaduse põhjendus. Mis on seni tehtud (näiteks varem tegutsenud projekti rühmade poolt).

2. Eesmärk

Kirjeldada, millised on projekti eesmärgid lähtuvalt üldpädevustest.

3. Tulemused

Kirjeldada, millised on oodatavad ja mõõdetavad tulemused. Tulemused on sisuliselt eesmärgid, mis on muudetud mõõdetavaks. Kui on jõutud tulemusteni, siis võib öelda, et eesmärgid on saavutatud.

4. Tegevused

Näidatud on tegevused, et saavutada eesmärgid (tulemused).

5. Ajakava

Detailne ajakava, mis sisaldab ka vastutajaid. Igale tegevusele on ajakavas üks konkreetne vastutaja, kes võib teisi vajadusel kaasata, aga kes jälgib, et antud tegevus saaks tähtjaks ja kvaliteetselt tehtud.

6. Organisatsioon

Kirjeldatakse, kuidas toimub projekti juhtimine, kes on osalejad, kus projekt toimub ja keda kaasatakse koostööpartneriteks.

7. Eelarve

See peab olema realistlik. Projekt peab olema üles ehitatud nii, et planeerimisel arvestatakse olemasolevate ressurssidega. Enamasti ei saa projekti korral arvestada rahaliste vahenditega. Sellisel juhul on mõistlik nimetada töövahendid, mida kasutatakse. Kui saadakse vahendeid mujalt, siis tuleb seda näidata. Rahaliste vahendite kavandamise puhul tuleb konkreetselt näidata, kuidas neid kasutatakse ja kust need rahalised vahendid tulevad (kooli eelarve, sponsorid jne). Peab jälgima, et nende rahaliste vahendite planeerimine oleks realistlik.

8. Tulemuste hindamine

Näidatakse, kuidas toimub tulemustele hinnangu andmine ning millal võib öelda, et projekt õnnestus, millal mitte.

Kirjutatud projekti kavand peab olema

- suhteliselt lühike (üldjuhul 2-5 lehekülge), et seda oleks võimalik kergesti tervikuna haarata;
- hästi liigendatud, nii et oluline on selgelt esile toodud.

Projekti teostuse planeerimisel jälgitakse järgmist skeemi:

- Esmalt tuleb panna tegevused ja tulemused nende loogilisse ajakavasse ja omavahel sõltuvusse.
- Igale tegevusele ja tulemusele tuleb määrata vastutaja. Kui tulemus on nii suur, et sellele ei saa määrata ühte vastutajat, tuleb jagada see väiksemateks osadeks.
- Iga tegevus tuleb jagada nii väikesteks osadeks, et saaks küllalt selgelt määratleda, kui palju see tegevus aega võtab.
- Järgnevalt toimub ajakava täpsustamine koos projekti rühma liikmetega. Jälgida tuleb, et plaan mahuks etteantud raamidesse ja et projektirühma liikmed oleks ühtlaselt koormatud, eelistatult neile sobivate tegevustega.

- Planeeritakse vahendid ja kulutused ning vajadusel viiakse tegevuskavasse muudatused.
- Kui muudatusi ei ole vaja teha, kinnitab projektirühm tegevuskava.

Kirjalikud vormistatud projekti alusel toimub selle arutelu ja järgnev otsustamine, kas antud projekt on koolis teostatav. Kavandatud projektile annab hinnangu kooli direktor või tema poolt delegeeritud isikud.

Projekti kavandile hinnangu andmisel jälgitakse:

- Projekt on vormistatud vastavalt esitatud nõuetele.
- Eksisteerib projekti eesmärkide ja tulemuste kooskõla.
- Jälgida tuleb seda, kas kõikide oodatavate tulemuste saavutamiseks on olemas ka kate tegevuste näol.
- Ajakava peab olema realistlik.
- Jälgida tuleb seda, kas igal tegevusel on ajakavas vastutaja.
- Projektirühmal on olemas juht, projekti elluviimist jälgitakse, kogunetakse projektirühma koosolekuteks jne.
- Ressursid on realistlikult planeeritud.
- Projekti hindamise kriteeriumid võimaldavad kindlaks määrata selle kas projekt õnnestus või mitte.

Kui kooli direktor või tema poolt delegeeritud isikud on projekti heaks kiitnud, siis lisatakse projekt üldtööplaani ning asutakse seda teostama.

Traditsioonilised üritused

- 1. septembri aktus
- Muinsuskaitsemäng 5.-9. klassidele
- Õpetajate päeva tähistamine
- Kadripäev ja mardipäev
- Spordinädalad
- Mälumängud
- Tutipidu 1. ja 9. klassidele
- Stiilipäevad
- Laadad
- Jõuluprogrammid
- Vastlapäev
- Jõulupeod
- Vabariigi aastapäeva tähistamine
- Emakeelepäev
- Kevadkontsert
- Tublide õpilaste ja sportlaste vastuvõtt
- Lõpuaktused
- Helkuriaktsioon
- Viimase koolipäeva aktus;
- Programm „Ettevõtlik kool“
- Liikuma Kutsuva Kooli programm
- Kiusamisvaba Kooli (KiVa) programm
- Playback

- Õpilasesinduse meeskonnakoolitused
- Lipupäeval osalemine

Kooli omapära ja piirkondliku eripära arvestamiseks, kutsealase eelkoolituse või kutseõppe korraldamiseks või valikainete ning lõimitud aine- ja keeleõppe (sealhulgas keelekümbeluse) kasutamiseks võib põhikool kooli hoolekogu nõusolekul muuta riikliku õppekava kohustuslike õppeainete ja läbivate teemade nimistut (sealhulgas liita ning ümber kujundada õppeaineid) ning muuta tunnijaotusplaani, tagades oma kooli õpilastele riiklikus õppekavas määratud üldpädevuste, õpitulemuste ning kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute saavutamise.

- Muusika ja tantsu kutsealase eelkoolitusega III kooliastmes võib kooli hoolekogu nõusolekul õpetada eelkutseõppe eriala õppeaineid kunstiainetes, tehnoloogia ja kehalise kasvatuse ainevaldkondadesse kuuluvate õppeainete asemel, taotlemata nendes ainevaldkondades riikliku õppekavaga määratud õpitulemuste saavutamist.
- III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Loovtöö temaatika valib kool, täpsema teema valiku teevad õpilased. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Loovtöö korraldust kirjeldatakse kooli õppekavas.
- Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.
- Keskne põhimõte on, et lähtutakse õpitu sisust ja õpitulemustest, mitte sellest, kelle juures ja kus õpilane õppis või tegevusi sooritas. Koolil on õigus nõuda täiendavaid materjale, kui tõendusmaterjal pole piisav. Täiendavat materjali ei küsita selle kohta, kes õpetas või kus õppis. Täiendava materjali vajadus on seotud sellega, et paremini mõista, kas taotletavad õpitulemused on omandatud.
- Väljundipõhises õppes ei ole keskne küsimus selles, kuidas ja kus mingi pädevus või õpitulemus omandati, vaid pigem selles, kas see pädevus või õpitulemus on olemas ja kuidas selle olemasolu on võimalik hinnata. Kooli õppekava välist õppimist või tegevust ei hinnata mitte kogemuse, vaid toimunud õpitulemuse põhjal. Õpitu peab kokku sobima nende õpitulemustega, mille saavutamist taotletakse. Kindlasti peab õpitu olema määratletav ka tasemega. Põhikoolis arvestatakse samal haridustasemel või kõrgemal tasemel omandatud. On oluline, et mujal õpitu oleks sisuliselt sobiv õppekavaga, mille järgi õpilane koolis õpib.
- Kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana võimaldab suurendada õpilaste, sealhulgas erivajadustega õpilaste hariduslikku mobiilsust ning avardada võimalusi kooliväliseks õppeks. Mujal õppimine annab paindlikuma võimaluse hariduse omandamiseks ja annab õpilastele võimaluse ennast teostada. Kooli õppekava välise õppe või tegevuse arvestamisel loetakse tulemused samaväärseks õppekava läbimisel saavutatud õpitulemustega.

Kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana on protsess, mis koosneb järgmistest etappidest: taotleja nõustamine, taotluse koostamine ja esitamine direktorile, taotluse hindamine, direktori otsus, (vajadusel) otsuse vaidlustamine ja vaidemenetlus.

Kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamisel kooli õppekava osana võivad võimalikud äraütlemlised olla seotud:

- tähtajalise aegumisega – kui õppimine on toimunud enam kui kolm aastat tagasi;
- sisulise aegumisega – kuna teatud õpitulemused aeguvad ajas, näiteks seoses infotehnoloogia arenguga;
- teisel (madalamal) õppe tasemel läbitud õppe mitte arvestamisega;
- topeltarvestamise vältimisega - mujal (näiteks muusikakoolis) õpitu, mille tõenduseks on antud muusikakooli tunnistus ei ole automaatselt üle kantav muusika õppeaine läbimiseks.

Samuti ei arvestata kooli õppekava väliseid õpinguid või tegevusi seoses kooli lõpetamisega (koolieksami sooritamisel, õpilasuurimuse või praktilise töö sooritamisel ning loovtöö koostamisel).

Kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamiseks moodustab direktor taotluse hindamise komisjoni, kes koosneb pedagoogilisest personalist ning kelle ülesanne on selgitada, kas kooli õppekava välised õpingud või tegevused on võimaldanud nõutud õpitulemuste omandamist ning kas õpingute või tegevuste käigus omandatu on ajakohane. Hindamisse kaasatakse vähemalt kaks õpetajat, kes tunnevad terviklikult ja põhjalikult õppekava, kellel on kõrgelt arenenud empaatia- ja üldistusvõime, kes aktsepteerivad, et õppimine võib toimuda ka väljaspool kooli ja õppekava, kes tunnevad kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamise erinevaid hindamise vahendeid ja nende kasutamise võimalusi.

Kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste kaudu omandatud hinnatakse palju rangemalt ja põhjalikumalt kui õppekava tavapärasel vormis läbinute tulemusi. Põhjuseks on asjaolu, et tavapärasel vormis õppeprotsessil läbinutel on suurem tõenäosus omandada ühesuguseid õpitulemusi. Rangem ja põhjalikum hindamine on õigustatud ka seetõttu, et hoida ära olukorda, kus ühtedelt nõutakse oluliselt rohkem kui teistelt, saavad ju mõlemad ühesuguse lõputunnistuse.

Kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamisel tagatakse kvaliteeti selle kaudu, et uuritakse õpilase esitatud õpitulemuste omandamise tõendamist võimaldavaid materjale ning nende vastavust nende õpitulemustega, mille arvestamist taotletakse. Tüüpiliseks on küsida tõendusmaterjaliks õpitu kirjalikku refleksiooni või analüüsi, dokumenteeritud tõendusmaterjali ja vajadusel teha ka õpilasega vestlus. Hindamisel eristatakse otseseid ja kaudseid tõendeid. Kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamise hindamine toetub vaid tõendusmaterjalidele. Tõendusmaterjalideks võivad olla primaarsed tõendusmaterjalid (töönäidised, kirjutatud projektid, uurimistööd, artiklid, kavandid, projekti ja/või uurimistöö aruanded jm, mis otseselt tõestavad taotleja pädevusi või õpitulemusi), sekundaarsed tõendusmaterjalid (õpisoorituste tõend või hinneteleht, juhendaja või kogenuma kolleegi hinnang, õppeaine kava, kus on kirjas õppeaine/kursuse eesmärgid, õpitulemused, sisu lühikirjeldus, maht tundides, tõendus tegevuste sooritamise kohta) või narratiivsed tõendusmaterjalid (igasugused oma õppimise ning tegevuse analüütilised käsitlused, kus taotleja seostab õpitu taotletava õppeaine õpitulemustega, taotleja kogemuse-alane refleksioon). Tavaliselt on tõendusmaterjalid omavahel kombineeritud. Hindamiskomisjonil on õigus nõuda täiendavaid tõendusmaterjale, kui esitatud tõendusmaterjalid ei ole piisavad õpitulemuse omandamise tõendamiseks.

Õpilasel või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemal tuleb esitada taotlus etteantud taotlusevormil kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamise taotlemiseks. Koos taotlusega esitatakse ka vastav tõendusmaterjal. Tõendusmaterjal võib olla vormistatud õpi-mapina. Enne taotluse esitamist toimub õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõustamine taotluse

esitamise ja nõutavate tõendusmaterjalide vormistamise ja esitamise kohta. Nõustamist viib läbi kooli õppealajuhataja.

Karjääriõppe ja nõustamise korraldus

Karjääriõpe toimub koolis läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemise kaudu õpetajate kavandatud õppeprotsessi käigus. Sellest lähtudes tuuakse aine-õppesse sobivaid teemakäsitusi, näiteid elust, erinevaid meetodeid. Viiakse läbi aineteülesei, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte.

Tunnivälise tegevuse käigus saavad õpilased projekti- ja kutsepäevade, õppekäikude jms raames toetust karjääriotsuste ja eneseteostuse planeerimiseks.

Karjääriteenust koolis osutavad psühholoog ja karjäärikoordinaator.

Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu:

- suuna või valikainete valikul,
- oma tuleviku ja karjääri planeerimisel,
- kui õpilane kahtleb oma valitud suuna sobivuses,
- individuaalsel õppekaval õppimise ja individuaalse õppekava taotlemise kohta,
- õppekavavälise tegevuse või õppimise otsimise kohta,
- eneseanalüüsi koostamisel,
- vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks.

Õpetajatele ja õpilastele on abiks ka huvijuht, et:

- 1) toetada nende osalemist erinevates noorteprojektides ja -programmides ning rahvusvahelises suhtluses;
- 2) olla õpilase usaldus- ja kontaktisikuks suhetes täiskasvanute maailmaga;
- 3) vahendada õpilastele vajalikku informatsiooni vabaajategevuse ja kutsesuunitluse alal;
- 4) toetada õpilasi eluaegse õppe põhimõtte väärtustamisel.

Karjääriteenistuse hulka kuulub ka karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamise ning kataloogide tutvustamine õppeasutuste kohta, kus on võimalik jätkata õpinguid peale põhikooli või kus saab õppida õppekavaväliselt. Karjääriplaneerimist toetab – www.rajaleidja.ee, alates 1. jaanuarist 2019 läheb noortele suunatud karjääriinõustamise ja karjääriinfo vahendamise teenus töötukassasse.

Karjääriõppe kättesaadavus tagatakse:

- ainetundides läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine,
- valikkursuste kaudu (ettevõtlus, karjääriõpe ja tehnoloogia),
- ürituste kaudu (teaduspäev, töövarjupäev, õpilaslaatade korraldamine)
- edasiõppimist tutvustavate õppepäevade kaudu nii koolis kui väljaspool kooli,
- arenguvestlustel.

Koolis korraldatakse õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest ning tagatakse õpilastele karjääriteenuste kättesaadavus.

Liikluskasvatuse ja ohutuse temade käsitlemine

Vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- 1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- 2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Kooli rolliks on vastavalt hetkel kehtivale Liiklusseadusele viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks.

Juhindudes transpordiameti veebilehel antud soovitustest, kujundatakse koolis liikluskasvatuse teemade kaudu üldisi teadmisi ja oskusi ohutuks liiklemiseks kooliastmeti.

I kooliastme lõpuks õpilane:

- Väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
- teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
- oskab ohutult evakueeruda koolihoonest;
- teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis;
- teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- oskab käituda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid sh helkur, turvavöö, jalgratturi kiiver, põlve- ning küünarnuki kaitsmed, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluiskudega sõitmiseks ohutut kohta;
- oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- oskab valida tee (sh raudtee) ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõiduteed ületada;
- oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- oskab eristada valet/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

I kooliastme liikluskasvatuse eesmärgid on:

- 1) ohutuse väärtustamine ning tähelepanu pööramine ohutusele igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses;
- 2) oskus mõista ja väärtustada iseenda ohutust ning osata ohutult käituda, mõista seda, miks võib ohuolukord tekkida, osata ohtu ennetada, osata kasutada ohutust tagavaid turvavahendeid, osata ja julgeda kutsuda abi.

II kooliastme lõpuks õpilane:

- oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
- oskab ohutult evakueeruda koolist;
- teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada;
- oskab (vajadusel) kasutada tulekustutustekki;
- teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- oskab käituda/tegutseda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid (sh helkur, turvavöö, jalgratturi või mopeedijuhi kiiver, põlve- ning küünarnuki kaitsmed);
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- oskab hinnata sõidukite liikumise suunda, -kiirust ja kaugust;
- oskab valida tee (sh raudtee) ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
- tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
- oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusvaldkonna teemakäsitluste kohta;

- oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.

II kooliastme liikluskasvatuse eesmärgid on:

- 1) õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist;
- 2) osaleda diskussioonides ohtu ennetavate tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;
- 3) ohutusvaldkonna teadmiste, oskuste, vilumuste lõimimine. (Laste õpetamine reaalses liikluskeskonnas, praktilised õppused jne).

III kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
- oskab ohust teada anda ja hinnata ohtu olukorda;
- oskab ohutult evakueeruda koolist ja osutada evakueerumisel abi endast noorematele;
- teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada,
- oskab kustutada väikeseid tulekoldeid (lõke, süttinud rasv pannil jne);
- teab lõhkekehade kaaskasutajaid, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- oskab ohtlike ainetega kokkupuutumisel end kaitsta nenede tervist kahjustava toime eest;
- oskab käituda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduse omadusi;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid (sh helkur, turvavöö, jalgratturi ja mootorratturi kiiver, põlve- ning küünarnuki kaitsmeid);
- teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
- oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
- kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
- mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
- on teadlik ohutusvaldkonnast kampaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;
- oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus) ohutusvaldkonda olukorda teiste riikidega.

III kooliastme liikluskasvatuse eesmärgid on:

- 1) õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist;
- 2) oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavates tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;
- 3) ohutust tagavate käitumisharjumuste kujundamine.

Liikluskasvatuse teemad on tuletatud „Põhikooli riikliku õppekava“ läbivast teemast „Tervis ja ohutus“ ning Transpordiameti soovitud liikluskasvatuse osas ning „Liiklusseadusest“. Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 5 lg 3-5 on esitatud liikluskasvatuse sisu kooliastmeti:

- 1) Põhikooli esimeses astmes (1.–3. klass) on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskonnast;
- 2) Põhikooli teises (4.–6. klass) ja kolmandas astmes (7.–9. klass) on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

Liikluskasvatuse teemad	Maht tundides õppeaastas klassi kohta
Jalakäija liiklusreeglid	4
Ohutu liikluskäitumine	2
Liikluses kehtivate normide järgimine ja kaas-liiklejatega arvestamine	1
Liiklusreeglitest tulenevad õigused, kohustused ja vastutus	1
Kokku:	8

Vabariigi Valitsuse 20.oktoobri 2011. a määruse nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 6 lõike 3 kohaselt peavad olema kooli õppekavas määratletud liikluskasvatuse üldised teemad, mis tulenevad riiklike õppekavade läbivast teemast „Tervis ja ohutus“ ning § 6 lõike 4 kohaselt on kooli õppekavas määratud ka liikluskasvatuse teema käsitlemise ulatus.

Klassi- ja aineõpetajate töökavades määratletakse liikluskasvatuse detailiseeritud teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides. Lõike 6 kohaselt kavandatakse klassi- ja koolivälised liiklusalased ürituse kooli üldtööplaanis ning nende läbiviimise eest vastutab kooli juhtkond. Klassi- ja koolivälised üritused ei kajastu liikluskasvatuse teemade mahus.

Õpilase juhendamise, õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamise põhimõtted ja korraldus

Teavitamisel juhendatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses §55 sätestatust. Õpilase ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatud kordade kohaselt. Teavitamisel järgitakse avaliku teabe seaduse ning haldusmenetluse seaduse teavitamise kohta sätestatut.

1. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb koolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet.
2. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Õpilane saab vajadusel osa võtta konsultatsiooni- ning järelevastamise tundidest.
3. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
4. Põhikool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info ja -nõustamine) kättesaadavuse ja süsteemse, vajaduspõhise korralduse.
5. Põhikool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes.
6. Vanemaid teavitatakse e-kooli (Stuudiumi) teel lapsele soovitatud õpiabist või muust koolipoolsest tugimeetmest. Vanemal on õigus otsus vaidlustada kümne tööpäeva jooksul arvates päevast, mil ta sai teada otsusest, saates kooli direktorile kirjalikus vormis teate.
7. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeaasta algul ning täiendavat informatsiooni jagatakse ka iga trimestri algul.

Õpilase individuaalse arengu toetamiseks kohaldatavad erisused

Koolis on võimalused rakendada hariduslike erivajadustega õpilastele õppe paremaks korraldamiseks erinevaid rühmi ja klasse. HEV koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

Kool võib õpilase individuaalse arengu toetamiseks või tema varasema õpi- või töökogemuse arvestamiseks, kokkuleppel õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemaga, teha muudatusi või kohandusi: õppesisus, õppekoormuses, õppekorralduses ja õppekeskkonnas, kui sellega ei kaasne õppeaja muutumist võrreldes nominaalse õppeajaga ega riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamist või asendamist. Kokkulepe vormistatakse kooli ja õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema vahel õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil („Põhikooli riiklik õppekava“ §17 lõige 7).

„Põhikooli riikliku õppekava“ §17 lõigete 3, 4,5 ja 6 kohaselt võib kool õppekava või individuaalse õppekava nominaalseks õppeajaks sätestada:

- 1) liikumispuudega õpilasele 10 õppeaastat,
- 2) kõnepuudega õpilasele 10 õppeaastat, suurendada keele ja kirjanduse valdkonna õppemahtu ning loobuda B-võõrkeele õppest,
- 3) kuulmispuudega õpilasele 11 õppeaastat, suurendada keele ja kirjanduse valdkonna õppemahtu ning loobuda B-võõrkeele õppest. Lisanduvad keeleõppe tunnid võib asendada viipekeele õppega,
- 4) nägemispuudega õpilasele 10 õppeaastat ning suurendada tehnoloogia valdkonna õppemahtu.
- 5) Kool võib õpilase individuaalse arengu toetamiseks arvestada kokkuleppel õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemaga tema varasemat õpi- või töökogemust ning teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppekorralduses ja õppekeskkonnas, kui sellega ei kaasne õppeaja muutumist võrreldes nominaalse õppeajaga ega riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamist või asendamist. Kokkulepe vormistatakse kooli ja õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema vahel õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil.

Kool koostab õpilasele individuaalse õppekava juhul, kui:

- 1) õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul õpilane on väga vähesel määral kaasatud klassis läbiviidavasse õppesse,
- 2) õpilase õppekava erineb klassile koostatud õppekavast,
- 3) õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse,
- 4) kooliväline nõustamiskomisjon on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusel vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemusi või vabastada õpilane kohustusliku õppeaine õppimisest („Põhikooli-riiklik õppekava“ §17 lõige 8, punktid 1,2,3,4).

Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamine

Õppekorralduslikud erisused

- **Üldine tugi** - otsustab kool.
Ajutine või perioodiline õpetaja poolt pakutav individuaalne lisajuhendamine.
Õppetöö individualiseerimine (lisa-aeg, abivahendid, sobiv istumiskoht klassis, puhkepausid, teksti jõukohastamine jne.).

Ajutine tugispetsialistide teenus.

Vajadusel rakendatakse õpiabitunde individuaalselt või rühmas, õpe tasemerühmas.

Vajadusel koostatakse individuaalne arengu jälgimise kaart. Tehakse kohandusi PRÕK-i järgi õppiva õpilase õppesisus, korralduses ja keskkonnas, millega ei kaasne õpitulemuste vähendamine, asendamine või nominaalse õppeaja muutumine.

Vajadusel rakendatakse erisusi hindamisel.

- **Tõhustatud tugi** - soovitab kooliväline nõustamismeeskond
Tavaklassis on tagatud regulaarne tugispetsialistide tugi ning vajadusel individuaalne õppekava.
Õpe eriklassis (12 õpilast).
Osaajaline õpe individuaalselt või rühmas.
Pidev tugispetsialistide teenus või individuaalne õppekava ühes, mitmes või kõikides ainetes (õpitulemuste vähendamine, asendamine või nominaalse õppeaja muutumine).
Tagatud on õppekava, metoodikate ja õppevara kohandamine, vajadusel käitumise tugikava rakendamine.
- **Eritugi** - soovitab kooliväline nõustamismeeskond.
Puudespetsiifiline õppekorraldus: keskkond, metoodika, vahendid.
Pidev tugispetsialistide teenus lõimituna sotsiaal- või tervishoiuteenustega või mõlemaga.
Osaajaline õpe individuaalselt või rühmas.
Pidev individuaalne tugi klassis.
Õppekava kohandamine või erinev õppekava.
Õpib väiksemas rühmas, kuni 6 õpilasega eriklassis või individuaalselt.
Integreerimine tavaklassi sobivates ainetundides koos pideva individuaalsuse tagamisega.

1. Õpiabirühmad

- 1) Õpiabirühma võetakse vastu ajutiste ainealaste õpiraskustega ja väljakujunemata õpioskustega ning logopeediliste probleemidega õpilane.
- 2) Õpilane võetakse õpiabirühma vastu individuaalse arengu jälgimise kaardi alusel ja kooli direktori otsusel.
- 3) Kooli direktori otsusega mittenõustumisel on õpilase vanemal õigus otsus vaidlustada kümne päeva jooksul pärast otsuse teadasaamist.
- 4) Õpilasele koostatakse õpiabitundideks individuaalne õppekava, lähtudes klassi- või aineõpetaja töökavast.
- 5) Õpiabi nimekirjad koostatakse õppeaasta lõpul järgnevas õppeaastaks. Täpsustatud nimekirjad kantakse EHIS-sse 10. septembriks.
- 6) Õpiabirühmade tunnid toimuvad valdavalt pärast õppetunde.
- 7) Õpiabitundides viiakse läbi järgmisi tegevusi:

kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja õpivilumusi ning arendatakse kognitiivseid oskusi;

arendatakse suulist ja kirjalikku kõnet lähtuvalt logopeedilisest probleemist.

2. Kuni 12-õpilasega eriklassid

- 1) Kuni 12-õpilasega eriklassi võetakse vastu õpilane, kes on sellesse klassi suunatud Pärnu koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.

- 2) Õpilane võetakse kooli vastu lapsevanema ja koolivälise nõustamismeeskonna poolt esitatud dokumentide ja kooli direktori käskkirja alusel.
- 3) Õppetöö toimub Põhikooli riikliku õppekava ja kooli õppekava alusel ning vastavalt koolis koostatud tunniplaanile.
- 4) Õpilasele avatakse individuaalse arengu jälgimise kaart, mille alusel osutatakse tema arengu toetamiseks tugiteenuseid (õpiabi, HEV koordinaatori, eripedagoogi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi tugi).
- 5) Lähtuvalt kooli õppekavast koostavad kuni 12-õpilasega eriklassi aineõpetajad tundide töökavad ja õpiabi individuaalse töökava.
- 6) Kuni 12-õpilasega eriklassi õpetaja kohandab õpet ja õppematerjali, arvestades eripedagoogilisi põhimõtteid.
- 7) Eriklassi täitumuse piirnorm on 12 õpilast.

3. Kuni 6-õpilasega eriklass

Osaajaga õpe individuaalselt või rühmas.

- 1) Kuni 6-õpilasega eriklassis ja osaajaga individuaalse või rühmas õppe puhul võib muuta tunnijaotusplaani ning vähendada või asendada õpitulemusi, võrreldes „Põhikooli riiklikus õppekavas“ sätestatud taotletavate õpitulemustega ning vähendada õppekoormust, kuid mitte alla 20 õppetunni õppenädalas.
- 2) Õppetöö toimub Põhikooli riikliku õppekava ja kooli õppekava alusel ning erivajaduse spetsiifikast tuleneva eripedagoogilise õppemethodika rakendamisel. Õpilasele rakendatakse individuaalset õppekava.
- 3) Õpet rakendatakse üheks kuni kolmeks õppeaastaks ja uuendatakse koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.

4. Koduõpe

- 1) Koduõpe määratakse õpilasele koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel, arstlike dokumentide ja tervisliku seisundi alusel.
- 2) Õpilasele koostatakse koostöös vanemaga tema võimeid ja erivajadusi arvestav individuaalne õppekava.
- 3) Kooli poolt juhendatud õpet viiakse läbi vähemalt kaheksa õppetunni ulatuses nädalas.
- 4) Koduõpet lapsevanema soovil korraldab ja rahastab vanem (PGS §23, lõige 4)

5. Õppekeelest erineva emakeelega õpilasele kohaldatud meetmed

„Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 17 sätestatud tingimustel ja korras kohaldatakse hariduslike erivajadustega õpilastele lubatud erisusi:

- 1) kui eesti õppekeelega põhikooli klassis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena“ ainekava alusel;
- 2) Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib õpilase vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes;
- 3) hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks võib kasutada „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 15 lõikes 4 nimetatud tunniressurssi;
- 4) hariduslike erivajadustega õpilasele koostatakse vastavalt vajadusele individuaalne õppekava, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

6. Andekad lapsed

Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb tema andekusest, tagatakse talle individuaalse õppekava rakendamine ning vajaduse korral täiendav juhendamine aineõpetajate poolt või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt haridusprogrammide või teiste haridusasutuste kaudu.

Tublidel ning andekatel õpilastel on võimalus osaleda kooli erinevates aineringides ja huvialaringides. Õpilased osalevad aineolümpiaadidel ja teistel ülelinnalistel ning vabariiklikel konkurssidel/ võistlustel.

II Koolis töötavad tugispetsialistid:

- logopeed/eripedagoog;
- psühholoog;
- sotsiaalpedagoog;
- HEV koordinaator.

III Õpiabi osutamiseks ja õpilaste ning lapsevanemate nõustamise eesmärgil, koolis toimuvad:

- arenguvestlused õpilasele ja lapsevanemale;
- eriklasside õpilaste õpetajate ja tugispetsialistide töökoosolekud (kord kuus);
- õpilaste sotsiaal-, käitumisprobleeme ja koolikohustuse mittetäitmist lahendav tugimeeskond;
- tugispetsialistide infotund (iga nädal);
- ainealased konsultatsioonid ning järelevastamine;
- arendustunnid I kooliastme õpilastele,
- õpiabi I-III kooliastme õpilastele;
- kõneravi I ja II kooliastme õpilastele.

Hindamine ja hinnang

1. Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbi viidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitusel õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitusel, testimiste ja uuringute tulemused ning koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardil.

2. Individuaalse arengu jälgimise kaardi koostamise ja täitmise eest vastutab koolis HEV koordinaator.

Koostöö lastevanemate ja pedagoogidega

1. Õppeprotsessi ja kasvatustöö korraldusest informeeritakse lastevanemaid klassijuhatajate kaudu. Klassijuhataja lähtub oma töös kooli õppe-kasvatustöö eesmärkidest, pädevustest ja klassi probleemidest.

2. Klassijuhataja planeerib, analüüsib, hindab ning koordineerib klassi õpilaste, aineõpetajate ja lastevanemate ühiseid tegevusi, omab ülevaadet oma klassi õpilaste arengust, probleemidest ja õnnestumistest.

3. Klassijuhataja viib vähemalt kord aastas läbi arenguvestluse õpilase ning tema vanemaga (vanematega).

4. Lapsevanemal on võimalus erinevate küsimuste või probleemide tekkimisel pöörduda kooli psühholoogi, HEV koordinaatori, sotsiaalpedagoogi, logopeedi, õppejuhi või direktori poole.

5. Lapsevanemaid kaasatakse kooli ja klasside üritustele.
6. Lapsevanemad osalevad kooli hoolekogu töös.

Õpilaste mõjutamine/toetamine

1. Õpilasele, kelle trimestri hinne on „puudulik” või „nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (konsultatsioonid, õpiabi, eripedagoogiline abi).
2. Meetme rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut.
3. Meetmete rakendamise tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldavad kõik meetme rakendamisel osalenud õpetajad ja tugispetsialistid vähemalt kord õppeaastas õpilase arengut ja toimetulekut ning esitavad omapoolsed soovitusel.
4. Meetmete rakendamise perioodi lõpul hinnatakse koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega meetme tulemuslikkust ning klassijuhataja koos HEV koordinaatoriga teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks (meetme rakendamise lõpetamine, jätkamine samal või tõhustatud viisil, meetme vahetamine või muu meetme lisamine, täiendavate uuringute teostamine, eriarsti, erispetsialisti või koolivälise nõustamismeeskonna poole pöördumise soovitamise).

Õpilaste nõustamise ja õpiabi osutamise korra kinnitab kooli direktor.

8. jagu

Hindamine

Pärnu Rääma Põhikooli tähtsamaks eesmärgiks on tagada õpilastele väga heal tasemel konkurentsivõimeline põhiharidus.

Pärnu Rääma Põhikool kasvatab ja õpetab õpilastele, kuidas kohaneda pidevalt uuenevas ühiskonnas ja orienteeruda kasvavas infotulvas.

Pärnu Rääma Põhikooli lõpetaja on oma elu, õppimise ja tööga toimetulev ning arengule suunatud isiksus.

Koolis on hindamine süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

Koolis kasutatakse hindamisel kahte funktsiooni: **kujundav ja kokkuvõttev hindamine.**

Hindamise eesmärgid

(Põhikooli riiklik õppekava §19)

- Toetada õpilase arengut.
- Anda tagasisidet õpilase õppe edukuse ja arengu kohta.
- Innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima.
- Suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul.
- Suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel.
- Anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

1. Kool annab õpilasele ja lapsevanemale e-päeviku (Studium) kaudu kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) iga trimestri lõpus.
2. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.
3. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord sätestatakse kooli õppekavas.
4. Nõuded õpilase käitumisele esitatakse põhikooli kodukorras.
5. Teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtteid ja korda tutvustavad õpilastele klassijuhatajad õppeaasta alguses ning vastavalt vajadusele.
6. Aineõpetaja tutvustab teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtteid õpilastele iga trimestri alguses.
7. Kooli õppekavas sätestatud hindamise korralduse avalikustab kool avaliku teabe seaduse alusel kooli tegevuse kajastamiseks peetaval veebilehel.
8. Õpilasel on õigus saada vastavalt klassi- või ainete õpetajalt teavet oma hinnete kohta.

Kujundav hindamine

(Põhikooli riiklik õppekava §20)

- õpilasele tagasiside andmine õppimise edukusest;
- õpilase õpimotivatsiooni ja positiivse enesehinnangu toetamine;
- õppeülesannete korrigeerimine ja vajaduse korral diferentseerimine.

1. Kujundav hindamine koolis tähendab pidevat protsessi, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist. Antakse tagasisidet, innustatakse ja suunatakse, kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja võimalused.
2. Kujundav hindamine vaatab ettepoole, näitab, kuidas õppimist efektiivsemaks muuta. Keskendatakse õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega.
3. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist.
4. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.
5. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada, oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
6. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.
7. Kord õppeaasta jooksul teevad kõik õpilased eneseanalüüsi, mille tulemust arutatakse koos õpilase, tema vanema ning klassijuhatajaga arenguvestlusel.
8. Kool annab õpilasele ja lapsevanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta kolm korda õppeaastas (iga trimestri lõpus) e-päeviku (Studium) tunnistuse kaudu. Õppeaasta lõpul väljastatakse õpilasele tunnistus paber kandjal.

Käitumise hindamine

1. Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.

2. Käitumis- ja hoolsuse hinded märgitakse e-päevikusse (Stuudium) ja õppeaasta lõpul paberkanjal tunnistusele, käitumishinne märgitakse ka õpilasraamatusse. Lõputunnistusele märgitakse ainult käitumishinne.
3. **Käitumise aastahindeks pannakse «mitterahuldav»** kooli õppenõukogu otsuse alusel. Selleks esitab klassijuhataja õppenõukogule põhjenduse, milles on arvestatud ka õpilasesinduse seisukohti ja ettepanekuid.
4. Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ja väljaspool kooli.
5. Käitumishindega «**eeskujulik**» hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.
6. Käitumishindega «**hea**» hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid.
7. Käitumishindega «**rahuldav**» hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ning suunamist.
8. Käitumishindega «**mitterahuldav**» hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajate ega lastevanemate nõudmistele, samuti hinnatakse Rääma koolis käitumine “mitterahuldavaks” 7 (seitsme) põhjuseta puudumise korral trimestris või üksiku õigusvastase teo või ebaväärika käitumise eest.

Hoolsuse hindamine

- Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppimisse ja ülesannetesse, tema kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
- Hoolsushindega «**eeskujulik**» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on ülesannete täitmisel püüdlis, hoolas ja iseseisev, näitab üles omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
- Hoolsushindega «**hea**» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib võimetekohaselt.
- Hoolsuse hindega «**rahuldav**» hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppe-ülesandeid ja muid kohustusi, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt.
- Hoolsushindega «**mitterahuldav**» hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppimisse ja ülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli tegemata oma kodused õpiülesanded ning muud ülesanded koolis.

Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord

- Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.
- Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajale kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.
- Hinnete ja hinnangute vaidlustamine ning vaidmenetlus toimub „Haldusmenetluse seaduses“ § 71 - § 87 sätestatud korra kohaselt.

Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

1. Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestri- ning aasta-hinneteks.

Kokkuvõtva hindamise abil antakse õpilasele ja teistele huvipooltele infot, kas ja kui hästi on õpitulemused saavutatud. Õppeainetes mida on tunniplaanis 1 kord nädalas, peab õpilasel trimestri hinde välja panemiseks olema vähemalt 2 jooksvat hinnet.

2. Aine-alaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Kirjalik sõnaline kokkuvõttev hinnang (kujundav hindamine) antakse I kooliastme õpilastele üks kord õppeaastas, juunikuus. Kujundav hindamine toimub I kooliastmes jooksvalt läbi õppeaasta.

3. Iga trimestri lõpus antakse õpilasele kirjalik sõnaline kokkuvõtte käitumisest ja hoolsusest. Kokkuvõttev numbriline hinnang õppeainetele II ja III kooliastme antakse õpilastele iga trimestri lõpus.

Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse hindeid viiepallisüsteemis;

Hinne	Õigete vastuste %	
„5“	90– 100%	Suurepärane tulemus! Õpilane valdab laitmatult ainevaldkonda ja on loominguiliselt lähenenud ülesande lahendamisele. Omab oma arvamust ning oskab seda ka väljendada.
„4“	75– 89%	Hea tulemus! Olenemata väikestest puudujääkidest on üldine tulemus siiski hea. Oleks vaja veel natuke pingutada!
„3“	50 – 74%	Rahuldav tulemus! Üldiselt on teadmised omandatud, kuid edaspidi tuleks olla hoolsam ning püüda vähem vigu teha.
„2“	20 – 49%	Teadmised antud valdkonnas on puudulikud, õpilane ei oma üldpilti ega sisulisi arusaamu teemast.
„1“	0 – 19%	Antud teemal teadmised puuduvad!
„T“	0%	Töö on esitamata ja tuleb soovituslikult 10-15 päeva jooksul sooritada.

4. Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.

5. Õpiprotsessi hindamisel arvestatakse nõutavaid õpitulemusi, õppeaine eripära, õpilase vanust, võimeid ja arengut.

6. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „nõrk”. (Põhikooli riiklik õppekava §21 lõige 6).

7. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

8. Järelevastamine ja järeltööde sooritamine toimub vastavalt iganädalaste konsultatsioonide ja järelevastamise graafikule. Vajadusel lepivad õpetaja ja õpilane konsultatsiooni või järelevastamise lisaaja omavahel kokku.

9. Koolis jälgitakse põhimõtet, et õpilaste soovi õppida tuleb toetada **kogu aeg** ning eriti toetatakse õppimist, mis püüdleb senisest parema tulemuse suunas.

Kontrolltöö

1. Kontrolltöö on ühe tervikliku aineosa käsitlemise järel nõutavatele õpitulemustele hinnangu andmine. Kontrolltöös hinnatakse kooli ainekavas või õpetaja töökavas määratud nõutavate õpitulemuste saavutatust.
2. Kontrolltöö hinded kantakse e-kooli (Stuudiumisse) eri tähistusega.
3. Oskusainetes (muusika, kunst, kehaline kasvatus, tööõpetus) arvestatakse õpitulemuste hindamisel ka õpilase individuaalset arengut.
4. Kontrolltööd kavandatakse ajaliselt ja tehakse õpilastele teatavaks iga trimestri algul .
5. Nõutavad õpitulemused, nende omandatuse kontrollimise aja, vormi ning hindamise põhimõtted teeb õpetaja õpilastele teatavaks trimestri algul.
6. Kontrolltöö on kõigile õpilastele kohustuslik.
7. Koolist puudunud õpilane teeb kontrolltöö järele õpetajaga kokku lepitud ajal. Tegemata töö märgitakse „!“-ga. Kui töö on järele tehtud, asendatakse „!“ parandus hindega, näiteks „4“.
8. Õpilasele, kes oli kontrolltöö toimumise päeval koolis, kuid jättis selle tegemata/esitamata, tehakse hinde kohale märges «1». Õpilane on kohustatud käima vajadusel konsultatsioonitundides ning parandama hinde „1“ esimesel võimalusel.
9. Kui õpilane puudub kontrolltöö ajal, märgitakse tema töö tulemus „T“-ga ja õpilane peab kahe nädala jooksul õpetajaga kokku leppima uue järelvastamise aja.
10. Õpilane, kes tegi kontrolltöö mitterahuldavalt, teeb selle uuesti soovituslikult kahe nädala jooksul õpetajaga kokku lepitud ajal. Vähemalt rahuldav kontrolltöö hinne kantakse e-kooli päevikusse kaldkriipsuga mitterahuldava hinde järele, näiteks 1/3. Kokkuvõtva hinde arvestamisel arvestatakse kõiki e-kooli kantud hindeid.
11. I ja II trimestri viimasel nädalal tehtud kontrolltöö hinne läheb järgmise trimestri arvestusse.
12. Trimestrite kontrollivate **kirjalike tööde** (kontrolltööde) **aeg kavandatakse** kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega ning õpilastega.
 - 12.1. Kontrolltööde ajad kannab aineõpetaja vastavasse tabelisse e-koolis (Stuudiumis).
 - 12.2. Õpilastel võib olla päevas 1 kontrolltöö (pikkuseks 45 minutit) ja nädalas kokku 3 kontrolltööd.
 - 12.3. Lühemaid tunnikontrolle (kestusega mitte üle 15 min) ei pea fikseerima.

Valikained

1. 7. klassi õpilastel on valikaineks **ettevõtlus ning arvutiõpetus**, mida hinnatakse õppeaasta lõpul. Hindamine „arvestatud“ või „mittearvestatud“ toimub õppeaasta lõpus, tulemus kantakse põhikooli lõputunnistusele.
2. 8. klassi õpilastele viib kool läbi **üleminekueksami matemaatikas**. Eksami ülesanded koostavad aineõpetajad ning kinnitab kooli direktor.
3. Eksamile eelnev päev on õpilastele vaba.
4. 8. klasside õpilaste valikaineks **on uurimis-ja loovtöö alused ning uurimis- või loovtöö kirjutamine**, lähtuvalt läbivatest teemadest, õppeainete lõimingust või kooli poolt püstitatud temaatikast. Hindamine toimub õppeaasta lõpus, „arvestatud“ või „mittearvestatud“, tulemus kantakse põhikooli lõputunnistusele.
5. 9. klassi õpilastel on valikaineks **karjääriõpetus ning kirjandiõpetus**.

Hindamine toimub õppeaasta lõpus, „arvestatud“ või „mittearvestatud“, tulemus kantakse põhikooli lõputunnistusele.

Kokkuvõtvad hinded ja järgmisse klassi üleviimine

(Põhikooli riiklik õppekava §22)

1. Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse hindeid viieballisüsteemis.
 - 1.1. Esimese kooliastme õpilastele antakse vaid kirjalikke sõnalisi hinnanguid.
2. Õpilasele, kelle trimestri hinne on «puudulik» või «nõrk» või hinne on jäetud välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
3. Õppenõukogu otsustab, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.
4. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
5. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase vanema või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.
6. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase vanema või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.
7. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
8. Õpilast, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajas, ei jäeta klassikursust kordama.

Põhikooli lõpetamine

(Põhikooli riiklik õppekava §23)

1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt «rahuldavad» ning kes on sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusest eesti keele eksami, matemaatika eksami ning ühe eksami omal valikul.

2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase vanema või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;

2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on põhikooli lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutus.

4. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksami töö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

Kui õpilane sooritas B2-tasemega ühitatud eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, kuid ei sooritanud seda tasemetunnistuse väljastamiseks nõutava tulemusega, arvestatakse põhikooli lõpetamisel eesti keele B1-taseme eksamiga ühitatud ühtse põhikooli lõpueksami tulemust.

9. jagu

Kooli õppekava

- Kooli õppekava on kooli õppe-ja kasvatustegevuse alusdokument.
- Kooli õppekavas peetakse silmas kooli ja paikkonna eripära.
- Kooli õppekava kehtestab kooli direktor.

Õpetajate koostöö ja töö planeerimise korraldamine koolis

Kooskõlas (Põhikooli riikliku õppekavaga § 1, lõige 6, p 9) , peab õpetaja oma töö planeerimise väljundina, iga trimestri alguses õpilasi teavitama trimestri jooksul läbivatest teemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest ja planeeritavatest üritustest.

Oluline on õpetajate koostöö tunnivälise ja väljaspool kooli läbiviidava õppe korraldamisel.

Õpetaja töö planeerimine saab alguse kooli üldtööplaani uurimisest, et aru saada, millal ja millised tunni- ja koolivälised tegevused planeeritaval perioodil toimuvad ja kuidas õpetaja on nende elluviimisega seotud. Siit ka selgub, kui palju õpetajale jääb realselt ainetunde.

Õpetaja lähtub koolis väljundipõhise õppe põhimõtetest, kus planeerimine algab õpitulemustest ehk õpiväljunditest.

1. Õppimise alguses paneb õpetaja kõigile arusaadavalt paika oodatavad õppimise tulemused,
2. Õppeprotsess kujundatakse selliselt, mis võimaldab kõige paremal viisil õppimise tulemused saavutada.
3. Hindamine võimaldab aru saada, kuidas see õnnestus.

Õpetamise aluseks ei ole õppesisu, vaid õpitulemused. Õppesisu käsitlemises teeb valiku aineõpetaja arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üldpädevused ning valdkonna- ja ainepädevused oleksid saavutatud.

Väljundipõhises õppes toimub õpetaja töö planeerimine alljärgnevalt:

- 1) määratakse õpitulemused, mida õppimise kaudu soovitakse saavutada;
- 2) õpitulemused seostatakse üldpädevustega, läbivate teemadega ning leitakse lõimingu võimalused;
- 3) seejärel kavandatakse õpitulemustes sisalduvatest väljundverbidest tulenevalt hindamine (hindamismeetodid ja kriteeriumid).
- 4) hindamiskriteeriumid on detailsed kirjeldused selle kohta, milliseid teadmisi, oskusi, hoiakuid mis tasemel, millise aja jooksul, mis tingimustel ja mahus peab õpilane konkreetse hindamismeetodi kaudu näitama;
- 5) informatsioon peab olema ühemõtteliselt arusaadav- kõik kes seda loevad, saavad sellest ühtemoodi aru;
- 6) informatsioon peab olema ammendav- edastatav informatsioon ei tekita lisaküsimusi;
- 7) informatsioon ei tohi olla eksitav;
- 8) tähtis on see, et vajalik informatsioon jõuab iga õpilaseni;
- 9) lähtuvalt õpitulemustest ja hindamismeetoditest tulenevalt valitakse õpetamismeetodid.

Nõuded õpetaja töökavale

Õpetaja töökava peab olema kavandatud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Õpetaja töö planeerimise vorm on vaba.

Õpitulemused tuleb saavutada kooliastme lõpuks. Sellega tuleb õppeprotsessi kavandamisel ja eriti hindamisel arvestada.

Minimaalsed **kavas** esitatavad nõuded mida õpetaja peab oma töö planeerimisel kavas kajastama on järgmised:

- 1) õppeaine nimetus;
- 2) õpetaja nimi;
- 3) klass, kellele kava koostatakse;
- 4) kava koostamise periood (trimestrid);
- 5) taotletavad õpitulemused;
- 6) kokkuvõttev hindamine ehk õpitulemuste hindamise meetod ja hindamiskriteeriumid;
- 7) peamised õppetegevused kavandatud õpitulemuste saavutamiseks;
- 8) vajalikud õppematerjalid- ja vahendid;
- 9) peamised põhimõtted või läbivad tegevused üldpädevuste kujundamisel, läbivate teemade käsitlemisel või lõimingu teostamisel.

Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

1. Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub vastavalt vajadusele või ettepanekutele. Kooli õppekava uuendamist ja täiendamist võib taotleda iga asjast huvitatud isik.
2. Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, algatab kooli õppekava muutmise kooli direktor.

3. Direktor esitab kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu anne selle kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Arvamuse küsimusel lähtub direktor kooli asjaajamiskorras sätestatud korrast.
4. Tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 on kooli õppekava kehtestajaks direktor. Koosõlas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 71 lõikega 2, toimub kooli õppekava kehtestamine käskkirjaga.
5. Kool avalikustab, tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest §69 lõikes 1 sätestatud nõudest, kooli õppekava koos muudatustega kooli veebilehel ja loob kooli raamatukogus võimalused kooli õppekavaga tutvumiseks.

Pärnu Rääma Põhikooli õppekava on kooli poolt välja töötatud koolisisene õigusloov akt, mille on kehtestatud „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ §17 lg 2 alusel kooli direktor.

Heaks kiidetud õppenõukogus, protokoll nr 7, 30.08.2024

Heaks kiidetud hoolekogus, protokoll punkt 4, 12.06.2024

Heaks kiidetud õpilasesinduses, protokoll nr 8, 31.08.2024